

A 2010/2011. tanévi fővárosi 9. évfolyamos kompetenciaalapú bemeneti történelemmérés eredményeinek elemzése

Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai
és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet

2011. március

Kákonyi Lucia
elemzésének felhasználásával

Összeállította
Südi Ilona
Török József

Lektorálta
Lövei Mária
Morvay Zsuzsanna

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	3
1.1. A mérés célja	3
1.2. A mérés résztvevői	3
1.3. A mérés tartalma	4
1.4. A mérőeszköz bemutatása	5
1.5. A mérés lebonyolítása	6
2. Eredmények.....	7
2.1. Az eredmények összesített értelmezése	7
2.2. Az eredmények elemzése a vizsgált terület összetevői szerint	8
2.3. Az eredmények elemzése a minta összetétele szerinti bontásban.....	10
3. Háttértényezők.....	14
4. Javaslatok, tapasztalatok	19
5. Mellékletek.....	21
5.1. A 2010. évi bemeneti mérés tanulói teljesítményeinek percentilis értékei képzéstípusonkénti, illetve a nyelvoktatás jellege szerinti bontásban.....	21
5.2. A fővárosi fenntartású középfokú oktatási intézmények iskolasoros adatai a történelem feladatlapon elért standardizált teljesítmény alapján grafikusán.....	22
5.3. A történelem feladatlapon iskolánként és képzéstípusonként elért teljesítmény standardpontban.....	26
5.4. A történelem feladatlapon iskolánként és képzéstípusonként elért teljesítmény.....	30
5.5. A történelem feladatlapon iskolánként és képzéstípusonként elért teljesítmény a három mérési évben (standardpont)	34

1. BEVEZETÉS

A fővárosi középfokú oktatásba belépő tanulók képességeinek felmérése a 2008/2009. tanév elején egészült ki a történelemméréssel. A 2010/2011. tanévi mérés e tárgykörben harmadszor valósult meg.

1.1. A mérés célja

A 9. évfolyamos bemeneti történelemméréssel a célunk¹ annak tisztázása, hogy a fővárosi fenntartású iskolák tanulói mely készséggel milyen szinten rendelkeznek. Továbbá célunk annak definiálása, melyik iskolatípusban mit, milyen mértékben, mivel kell és lehet fejleszteni, a fejlesztésben melyek az egyes iskolák, az egyes szaktanárok feladatai.

Két év múlva lenne esedékes annak vizsgálata, hogy a jelenlegi iskolai színtről a tanulók (10. év végére) howá tudtak elmozdulni, mely készségük fejlődött, illetve melyek fejlesztésére lesz szükség az érettségi előtti években.

Jelenlegi mérésünk készségfejlesztésre, oktatási módszerekre és az alkalmazandó feladatformákra kíván javaslatot tenni. Bár a javaslatokat az egyes iskolatípusokban eltérő mértékben célszerű használni, azonban a fejlesztési irányok minden iskolatípusban hasonlóak.

1.2. A mérés résztvevői

A történelemmérésbe az első alkalommal a teljes populáció bekapcsolódott. A második alkalommal 30%-os, a harmadik alkalommal 34%-os reprezentatív mintán mértünk. A mintaválasztáshoz az iskolák szolgáltatottak elektronikus formában adatokat, melyek a tanuló nevéen kívül minden olyan fontos információt tartalmaztak, amelyek a több szempontú minta kiválasztásához hozzájárultak.

A mintába került, valamint az adatot ténylegesen szolgáltatott tanulók számát és megoszlását az 1. táblázat tartalmazza.

1. táblázat. A mérési minta összetételének megoszlása a történelemmérésnél

A bontás szempontja	A populáció		A minta		A résztvevők		
	fő	arány	fő	arány	fő	arány	
Képzéstípus	gimnázium	2180	18%	695	17%	627	18%
	szakközépiskola	7764	66%	2643	66%	2274	67%
	szakiskola	1893	16%	651	16%	493	15%
A nyelvoktatás jellege	normál	7610	64%	2601	65%	2140	63%
	nyelvi előkészítő	3353	28%	1114	28%	994	29%
	kéttannyelvű	862	7%	272	7%	260	8%
Összesen	11837	100%	3989	34%	3394	29%	

Az így kialakított minta a bontások alapjául szolgáló szempontok szerinti reprezentativitás az arányok megtartásával lehetőséget biztosít az összes fővárosi középfokú oktatási intézmény minden tanulója vonatkozó megállapítások megtételére. A tényleges mérési adatokkal rendelkező tanulók számának és arányának 5 százalékpontos eltérését a tervezett mintától elsősorban a mintába vá-

¹ A mérés célját, tartalmát részletesebben a korábbi mérések elemzési tárgyalják.

Török József (2009, összeáll.): A 2008/2009. tanévi fővárosi 9. évfolyamos kompetenciaalapú bemeneti történelemmérés eredményeinek elemzése. URL: 2011. február 28-i megtekintés

http://www.budapestedu.hu/data/cms34874/Fov_bemeneti_tort_elemzes_20090313.pdf

Südi Ilona - Lövei Mária (2010, összeáll.): A 2009/2010. tanévi fővárosi 9. évfolyamos kompetenciaalapú bemeneti angol-, német nyelv és történelem mérések eredményeinek elemzése. URL: 2011. február 28-i megtekintés http://www.budapestedu.hu/data/cms96736/Fov_bemeneti_2009_nyelv_tort_20100414.pdf

lasztott tanulók iskolai hiányzása okozta. Az elmúlt évhez képest a reprezentativitás 85%-os teljesülése mellett 20%-kal több tanuló került a mintába.

A történelemmérést követő osztályfőnöki órán a tanulók egy neveltségi kérdőívet (I.) töltöttek ki. Otthoni kitöltésű háttérkérdőív (II.) a tanulók családi, szociokulturális adataira, motivációjára vonatkozóan tartalmazott kérdéseket. A kitöltött tanulói kérdőívek számát és a két reprezentatívítási szempont szerinti megoszlását a 2. táblázat tartalmazza.

2. táblázat. A mérési minta összetételének megoszlása a háttérkérdőívekre vonatkozóan a történelemmérésnél

A bontás szempontja		A populáció		A minta		A résztvevők			
		fő	arány	fő	arány	Kérdőív I.		Kérdőív II.	
						fő	arány	fő	arány
Képzéstípus	gimnázium	2180	18%	695	17%	534	18%	497	18%
	szakközépiskola	7764	66%	2643	66%	2085	69%	1898	68%
	szakiskola	1893	16%	651	16%	418	14%	376	14%
A nyelvoktatás jellege	normál	7610	64%	2601	65%	1906	63%	1734	63%
	nyelvi előkészítő	3353	28%	1114	28%	894	29%	819	30%
	kéttannyelvű	862	7%	272	7%	237	8%	218	8%
Összesen		11837	100%	3989	34%	3037	26%	2771	23%

A mintába választott tanulók háromnegyede kitöltötte az I. és kétharmada a II. kérdőívet. Így az elmúlt évi viszonylag alacsonyabb mintaegyedszámhoz képest 36%-kal több tanuló adata áll rendelkezésre.

A fenti arányok voltak megfigyelhetők a 2010-es másik két mért terület (matematika, szövegértés-szövegalkotás) esetében is².

1.3. A mérés tartalma

A mérés az ember és társadalom műveltségterület három aspektusában (a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret)) kifejlesztett képességeket vizsgálja az ismeretszerzés és feldolgozás, a kifejezőképesség, a térben és időben tájékozódás területén a NAT által meghatározott tartalmak tükrében a fővárosi fenntartású iskolák 9. évfolyamos tanulói körében. A 7-8. évfolyam számára a műveltségterület előírt fejlesztési feladatai között a következők szerepelnek (mellette jelezzük az elemzésre kerülő feladatlapon A változat feladatsorszámát).

I. Ismeretszerzés: A tanultak felhasználása új feladathelyzetekben 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. feladatok.

II. Kritikai gondolkodás: Történelmi személyiség cselekvése és annak következménye közötti kapcsolat felismerésének gyakorlása (5. feladat), önálló véleményalkotás (6. feladat), állítások igazságtartalmának értékelése (4. feladat), írott és sematikus forrás összevetése, következtetés (2. feladat).

III. Kommunikáció: Szakterminológia használata és szabatos megfogalmazás 5. és 6. feladat.

IV. Tájékozódás térben és időben: 1., 2. és 7. feladat

V. A tartalom kulcselmei: 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. feladat

A 3. táblázat feladatonként mutatja be, hogy milyen kompetenciát, témakört érintett az adott feladat, továbbá milyen szintű alkalmazás volt szükséges a megoldásához és milyen kognitív követelményeket támasztott a tanulókkal szemben.

² Südi Ilona - Török József (2011, összeáll.): A 2010/2011. tanévi fővárosi 9. évfolyamos kompetenciaalapú bemeneti mérések matematika és szövegértés-szövegalkotás eredményeinek elemzése. 4. o.

URL: 2011. március 16-i megtekintés

http://www.budapestedu.hu/data/cms112032/Fov_bemeneti_2010_mat_szov_elemzes_20110310.pdf

3. táblázat. Az egyes feladatok jellemzése

Feladat	Kompetencia	Témakör	Alkalmazás szintje	Kognitív követelmény szintje
A/1.	Elsődleges írott források használata és értékelése valamint összevetése sematikus ábrával. <ul style="list-style-type: none"> • következtetések levonása. (1., 2.) • korábban tanult információk felidézése (3., 4.) 	Pun háború	felidézés, megértés, következtetés levonása, döntés	ismeret, megértés, alkalmazás
A/2.	Források használata és értékelése: <ul style="list-style-type: none"> • elsődleges történelmi forrásból információ gyűjtése, korábbi ismeretekkel kapcsolatba hozása, következtetések levonása, kritikai gondolkodás. (5-10., 12-15. itemek) • tájékozódás időben, események időrendbe állítása (11.) 	Reformkor, 1848, kiegyezés	felidézés, megértés	ismeret, megértés,
A/3.	Történelmi fogalmak kapcsolatba hozása, rendszerezése (16-22. itemek)	Állampolgári ismeretek	Felidézés, megértés, kapcsolatba hozás	ismeret, megértés, alkalmazás
A/4.	Történelmi állítások értékelése	A középkori és kora újkori gazdaság	Tudja értelmezni és értékelni az állításokat.	Ismeret, megértés
A/5.	Képi forrás segítségével információ gyűjtése, értékelés, ok-okozati összefüggések megállapítása, kritikai gondolkodás, (28-30. item) szöveg értelmezése, feleletalkotás fogalom kiegészítésével (31-32. item)	II. világháború	Tudja értelmezni és értékelni, következtetéseket levonni a képi információkból.	ismeret, megértés, alkalmazás
A/6.	Statisztikai diagramok értelmezése, (37-40. item) korábbi ismeretek felidézése, példák megadása (33-36.), Szaknyelv alkalmazása, kommunikáció (38-39. item)	Kádár korszak	Tudja értelmezni a kördiagramokat, leolvasni róluk az adatokat és azokat korábbi ismeretei alapján értelmezni.	ismeret, megértés, alkalmazás
A/7.	Topográfiai információk alapján események azonosítása (41-42. item) Kapcsolatba hozás, kritikai gondolkodás, döntésképesség. (43-46. item)	Nagy földrajzi felfedezések	Tudja értelmezni a nagy földrajzi felfedezések térképvázlatát és felidézni a hozzájuk kapcsolódó eseményeket.	Ismeret, megértés

1.4. A mérőeszköz bemutatása

A 9. évfolyamos bemeneti kompetencia mérőlap a NAT által meghatározott fejlesztendő kompetenciákat méri, melyek között különös hangsúlyt kap a források használata és értékelése, a szaknyelv alkalmazása, a tájékozódás térben és időben kompetenciák mellett. A feladatok mindegyike megkívánja a feladatban rejlő probléma megértését, a korábban tanultak felidézését, majd azok újragondolását a feladat megoldása során. A feladatlap a tanulók többsége számára a rendszerszemléletet, a lényegkiemelést, az összefüggés-felismerést és döntésképességet mérte. Az itemek egyharmada magyar, kétharmada az egyetemes történelmi eseményekre vonatkozik.

A mért kompetenciák százalékos aránya a mérőeszközben:

- A történelmi források használata és értékelése: 35% (1., 2., 5-10., 28-30., 37-40.)
- Kritikai gondolkodás: 21 % (1., 2., 5-7., 28-30., 37-40.)
- Szaknyelv használata: 15% (28-32., 39-40.)
- Tájékozódás térben és időben: 10% (11-13., 41-42.)

A feladatlap hét feladata közül négy a forráshasználat készségét méri. A források változatosak: írott, képi és statisztikai források egyaránt megtalálhatók közöttük. Mindegyik feladatban az ítélokészségükre és a kritikai gondolkodásukra is szükség van. Az *első* feladatban a Cannae-i csatát leíró elsődleges források képekhez rendelése a feladat, majd segítségükkel már tanult információk felidézése. A *második* feladatban a Reformkor, 1848 és a kiegyezés korában írt forrásokat kellett felismerni a tanulóknak, illetve hozzárendelni a címeket, neveket, majd időrendbe állítani azokat. Az *ötödik* feladat összetett: egy osztrák lap karikatúrájának értelmezését és az ahhoz kapcsolódó következtetések levonását, majd a témához kapcsolódó fogalmak szövegbe helyezését kéri. A *hatodik* feladatban statisztikai kördiagramok információit értelmezik a tanulók és következtetéseket vonnak le belőlük.

A fogalmak helyes használatát vizsgálja a *harmadik* feladat. A XX. századi kormányzati rendszerek fajtáit helyezik el az ábrában. Mind a fogalmak, mind az állítások tartalmát érteni, ismerni kell a sikeres megoldáshoz.

A középkori gazdasági életre vonatkozó állítások igaz-hamis voltának megítélése a tanulók feladata. Ha az ismeretek felidézése problémát jelentene a feladat sikeres elvégzéséhez, akkor a képi források segítenek a válaszadásban.

Topográfiai információk alapján a nagy földrajzi felfedezésekhez kapcsolódó eseményeket azonosítanak a tanulók, majd ezekre vonatkozó megállapításokat csoportosítanak. A feladat komplex. A térképen való tájékozódás mellett a tanult ismeretek felidézésére és rendszerezésére is szükség van. Ha a 41-42. ítemet elrontják a tanulók, akkor a további válaszaik sem lehetnek helyesek.

1.5. A mérés lebonyolítása

A 2010/2011. tanévi mérési naptárban jelzett időintervallumban, az elmúlt év mérési gyakorlatának megfelelő formában kerültek megszervezésre a mérések.

Egységes útmutató szerint, 2010. szeptember 17-én, 18-án és 21-én az intézmény által kiválasztott időpontban, két egymást követő tanórán az igazgató és a mérésvezető irányítása mellett kerültek lebonyolításra a történelem és idegen nyelvi mérések. Az intézményi mérések lebonyolításáról előre megadott szempontok szerinti jegyzőkönyv készült, melyet az intézményvezető és a mérésvezető aláírásával hitelesített.

A mérések egy esettől eltekintve az útmutató előírásai szerint zajlottak. Ebben az esetben nem a két egymást követő órán, hanem sajnos két egymást követő napon valósult meg a történelem és az idegen nyelvi mérés.

Az intézményi mérésvezető irányította a konkrét mérés lebonyolítását, készítette fel az intézményi felmérésvezetőket, akik a méréssel kapcsolatos kérdéseiket neki teheték fel, és ő tartotta a kapcsolatot az MFPI-vel.

Az intézmények a mérőeszközöket a mintába kiválasztott tanulók létszámának megfelelő mennyiségben sokszorosítva kapták meg. Saját döntés alapján azonban lehetőségük nyílt arra, hogy a többszorosítás költségét és a kódolás-adatrögzítés feladatait az iskola átvállalva minden tanulóval kitölttesse és helyben feldolgozza a többi tanuló feladatlapját.

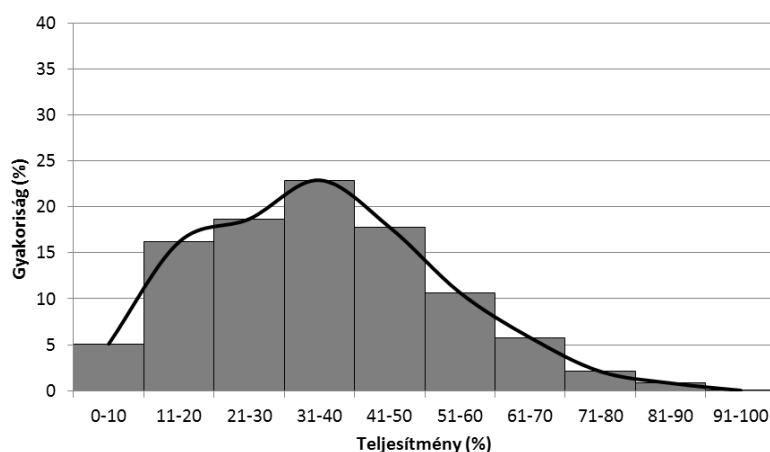
2. EREDMÉNYEK

2.1. Az eredmények összesített értelmezése

A történelemmérés eredményeinek fontosabb mutatóit az 4. táblázat tartalmazza, a tanulók teljesítmény szerinti megoszlását a 1. ábra szemlélteti.

4. táblázat. A 2010. évi kilencedikes bemeneti mérés eredményei történelemből

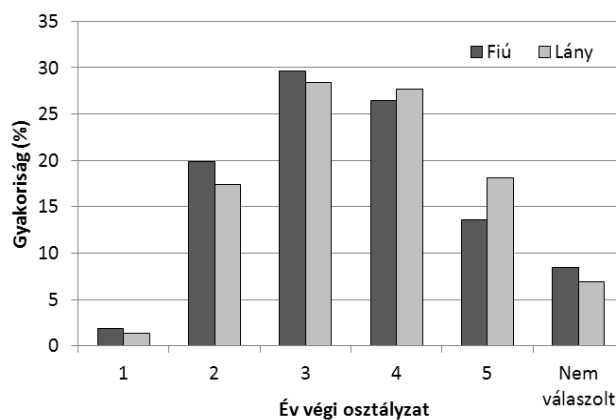
összteljesítmény	35%
	16 pont
szórás	17%
	8 pont
jegy-teszt korreláció	0,55
Cronbach-alfa (megbízhatóság)	0,88

1. ábra. A tanulói teljesítmények megoszlása történelemből

Az átlagos 35%-os teljesítmény azt mutatja, hogy a tanulói eredmények a gyengébb teljesítmények felé tolódtak el. A vizsgált fővárosi mintán a tanulók fele 30-70% közötti eredményt produkált, 80%-os teljesítmény fölött a tanulók 3%-a található. A tanulók egyötödének eredménye 20% alatti.

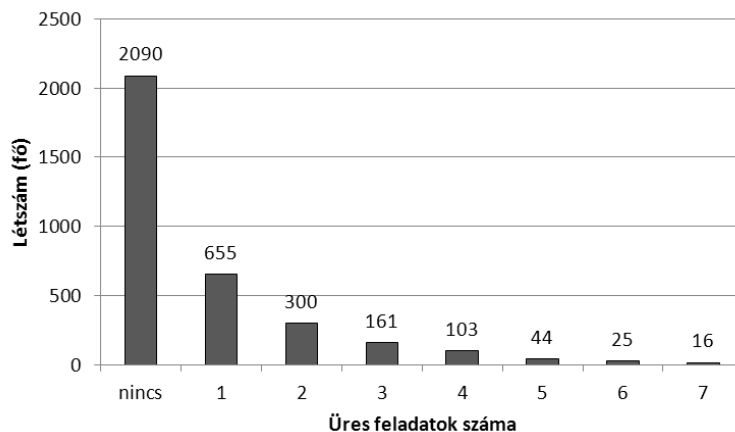
A tanulók feladatlapon elért teljesítménye és a 8. évfolyam végi történelem osztályzata között erős kapcsolat látszik, az év végi osztályzat szerinti megoszlást a 2. ábra szemlélteti.

2. ábra. A nyolcadikos év végi történelem osztályzatok megoszlása

A tanulók 56%-ának érdemjegye 3-4, a nem válaszolók aránya nem érte el a 10%-ot. Nemek szerinti vizsgálatnál látszik a különbség: a lányok 3,2-es átlagos eredménye ténylegesen magasabb a fiúk 3,0-es átlagánál.

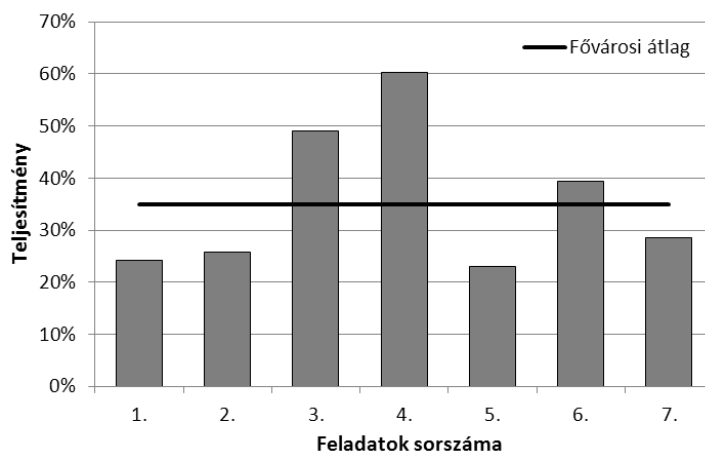
A viszonylag gyengébb átlagos eredmény ellenére a tanulók 62%-a mind a hét feladattal foglalkozott, egy feladatot csak a 19%-uk hagyott ki (3. ábra). Teljesen üres feladatlap 16 tanulónál fordult elő.

3. ábra. A kihagyott feladatok számának megoszlása történelemből

2.2. Az eredmények elemzése a vizsgált terület összetevői szerint

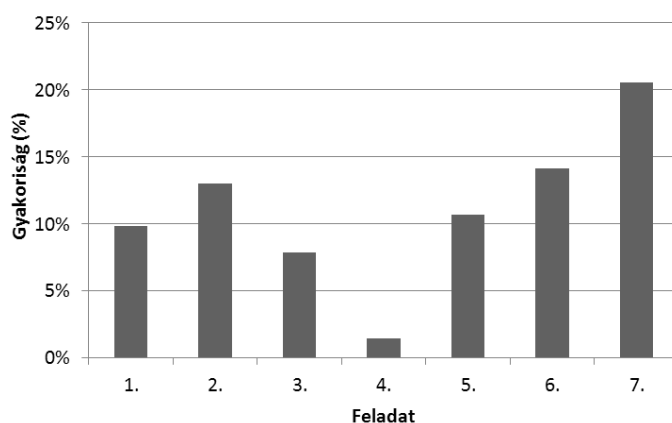
A tanulók feladatonkénti átlagos teljesítményének alakulását a 4. ábra mutatja be. Három feladat teljesítménye átlag feletti, a többi esetében az eredmény 23-29% közötti intervallumban helyezkedik el.

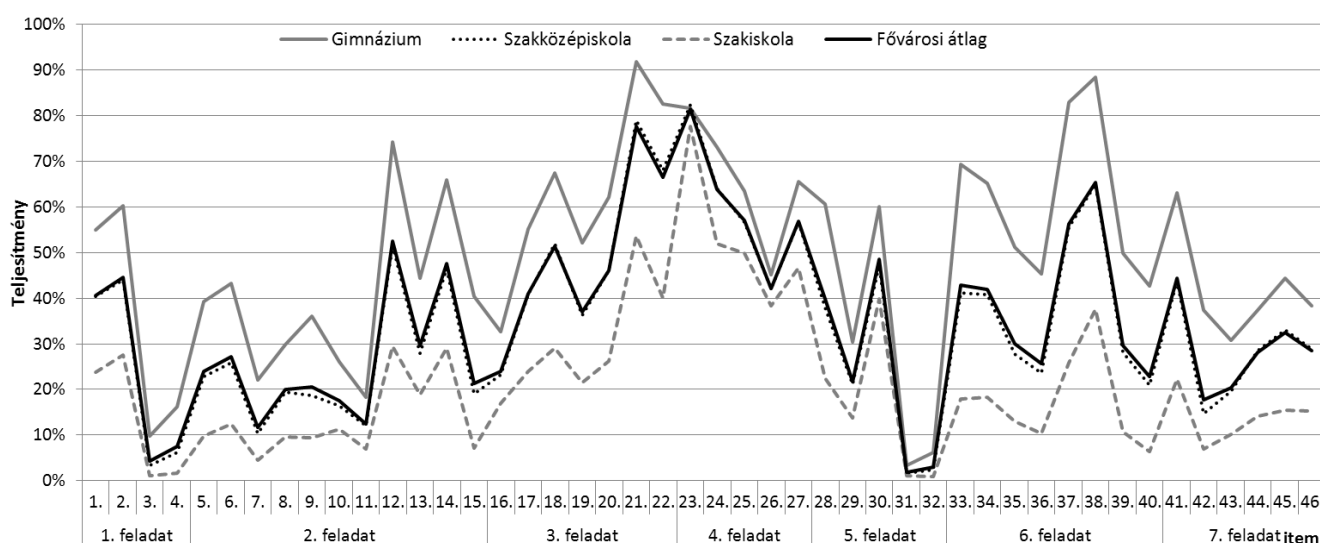
4. ábra. A 2010. évi bemeneti történelemmérés eredménye feladatonként

Ha megnézzük, hogy az egyes feladatokat a tanulók mekkora aránya hagyta üresen, akkor a legeredményesebben megoldott feladatnál látható, hogy csak a tanulók 1%-a nem foglalkozott a feladattal (5. ábra). A legnagyobb arányban a 7. feladat megoldásához nem kezdtek hozzá, ez a tanulók ötödét érinti.

A 4. ábrában látott átlagos értékeket bontja tovább egészen a feladatelemek szintjéig a 6. ábra. Itt az egyes itemeken elért teljesítmény alakulása is szemléltetésre kerül képzéstípusok szerinti bontásban.

5. ábra. A kihagyott feladatok aránya az egyes feladatok százalékában

6. ábra. A történelem feladatainak itemenkénti megoldottsága képzéstípusonként

Az *első feladat* komplex jellege gondot okozott a tanulóknak. Az elsődleges írott források és az ábrák önálló értelmezése, valamint összevetése (1-2. item) a gimnáziumokban jó eredményt hozott (55-60%) és a szakközépiskolákban is elfogadható (40-44%). A szakiskolai 24-28%-os teljesítmény a tanulók szövegértésében és ábraelemzésében megmutatózó problémát jelez. A feladat 3-4. itemje a tanult ismeretek felidézését és pontos megfogalmazását kívánta meg. Itt egyértelműen gyenge eredmény született. Ennek az lehet az oka, hogy a tananyaggal ötödik osztályban foglalkoztak utoljára a tanulók. Míg a szöveg és ábraértelmezéshez nem volt szükség a tanultak felelevenítésére, addig a birodalom nevének (Karthágó vagy a pun birodalom) és a hadvezér (Hannibál) nevének előhívása már nehezen ment. A 3. item megválaszolásánál a pontatlan megfogalmazás is hozzájárult az átlagnál lényegesen gyengébb eredményhez. A „Melyik birodalommal harcoltak?” kérdésre a sokak által megadott afrikai válasz nem fogadható el. Az üresen hagyott itemek száma (655) ebben a feladatban a legmagasabb. A feladat összetettsége valószínűleg elijesztette a tanulók egy részét, és hozzá se fogtak a feladathoz.

A *második feladat* elvégzése során a tanulók a megadott forrásrészleteket próbálták összefüggésbe hozni azok címével és szerzőjével. Amíg az előző feladatban a szöveg és a kép egymáshoz rendelésével viszonylag jól elboldogultak, addig a szemelvény és azok címének párosítása már több kudarccal járt. Úgy tűnik, hogy a tanulók nincsenek tisztában a művek tartalmával, keletkezésük körülményeivel. A szerzők és a művek párosítása is bonyodalmat okozott. A források keletkezésének időrendbe állítása (11. item) még komolyabb nehézséget jelentett, és a feladat leggyengébb eredményét hozta. Mivel a felsorolt szerzők kortársak voltak, csak akkor tudják a keletkezést megállapí-

tani, ha tudják, hogy milyen történelmi eseményeknek a részesei a történelmi alakok. A kilencedikeseknek Széchenyi Istvánnal kapcsolatos információik a legbiztosabbak valamennyi iskolatípusban.

A *harmadik feladatban* a kormányzati rendszerekre vonatkozó példákat és a fogalmakat ügyesen rendelték egymáshoz a tanulók, és jó eredmények születtek (16-22. itemek). Az eredményesség szempontjából ez volt a mérés második helyen álló feladata. Az összes fogalom a XX. század kiemelkedő eseményeihez kapcsolódik. A tanulók az általános iskola utolsó évében foglalkoztak a fogalmakhoz társuló eseménnyel és jól emlékeztek azok tartalmára.

A történelmi állítások igaz-hamis osztályozása a *negyedik feladatban* a mérés legjobb százalékos arányt mutató feladata (gimnázium: 66%, szakközépiskola: 60%, szakiskola: 53%). Az állítások értékelése a tanulók többségének nem okozott problémát.

Az *ötödik feladat* komplexitása gyengébb eredményt hozott. Az információkat helyesen olvassák le a tanulók a képről, értelmezéseik, következtetéseik is többnyire jók. A pongyola megfogalmazás több esetben itt is csökkentette az eredményt. A feladat 31-32. itemjei bizonyultak a feladatlap legnehezebb kérdéseinek (gimnázium: 3%, 6%; szakközépiskola: 2%, 2%; szakiskola: 1%, 1%). Itt a megfelelő fogalmakkal kellett a szöveget kiegészíteni. Annak ellenére, hogy a fogalmakkal a 8. évfolyamon ismerkedtek meg a tanulók, azokat nehezen tudták felidézni, kevesen alkalmazták a helyes szakkifejezéseket.

A statisztikai diagramok értelmezésében (37-40. item) tanulóink ügyesek. Helyesen fogalmazzák meg a diagramokról leolvasható adatokat, következtetéseik jók, azonban a helyes szakkifejezéseket kevesen használják, pontatlanul nevezik meg pl. a szocialista országokat. Szovjetunió helyett Oroszországot írtak, ugyanakkor Németország szerepel a szocialista és kapitalista besorolásban is. Kevesen határozzák meg a két Németországot: NSZK és NDK. A kérdést felületesen olvassák el és sokan az USA-t európai országgént tüntetik fel. Az egy-két mondatos magyarázat a szakközépiskolákban és a szakiskolákban is lényegesen rosszabb eredményt hozott, mint a gimnáziumokban (gimnázium: 50%, 43%; szakközépiskola: 28%, 21%; szakiskola: 11%, 6%). A szabatos írásbeli kommunikáció nehezen megy a tanulók nagy részének.

Topográfiai információk alapján az események azonosítása Kolumbusz esetében sikeres, míg Magellán útvonalát kevesebben ismerték fel a térképen (41. 42. item). Az állítások kapcsolatba hozása a felfedezőkkal átlagos eredményt hozott.

Összességében megállapítható, hogy a kilencedikesek a képi információk és diagramok kezelésében a legügyesebbek. A felnövekvő Y generáció életében az információszerzésben a képi eszközök túlsúlyba kerültek, és ez megmutatkozik a történelem kompetenciamérésben is. Az írott források értelmezése elmarad a képi mögött. Sokszor nem csak az elsődleges forrás régies stílusának megértése a probléma, hanem a feladat értelmezése is gondot okoz. A történelmi tények, fogalmak kapcsolatba hozása jobb eredményt mutat az önálló felidézésnél és azok alkalmazásánál. A továbbfejlődéshez azonban a tény és fogalomismeret elsajátítására, megtanulására is szükség van. Ezek nélkül nem várhatjuk el, hogy tanulóink az alkalmazás szintjére lépjenek, hiszen ha nem rendelkeznek a szükséges ismeretekkel, akkor nincs mit alkalmazniuk.

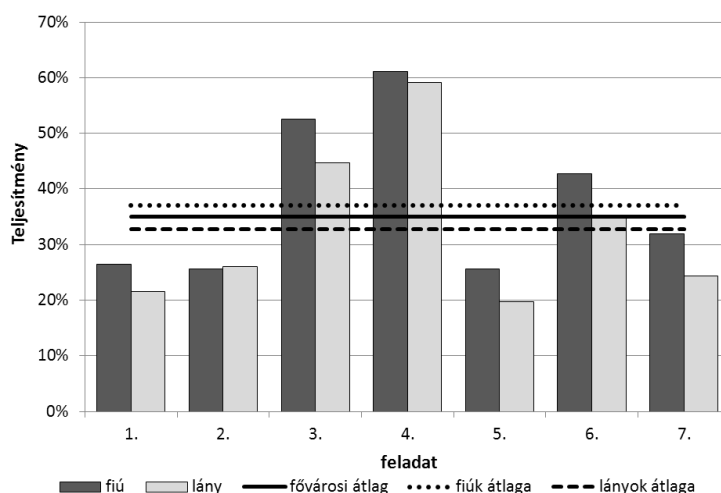
2.3. Az eredmények elemzése a minta összetétele szerinti bontásban

A tanulók 8. év végi történelem osztályzatát szemléltető *2. ábránál* láttuk, hogy a lányok tanulmányi eredménye szignifikánsan magasabb a fiúk eredményénél. Bár a minta kiválasztásánál a nemek szerinti összetétel nem képez reprezentativitási szempontot, ugyanakkor megállapítható, hogy a különböző mérések során évek óta tapasztalt arány itt is megfigyelhető. Tehát a fiúk aránya a mintában 55%-os.

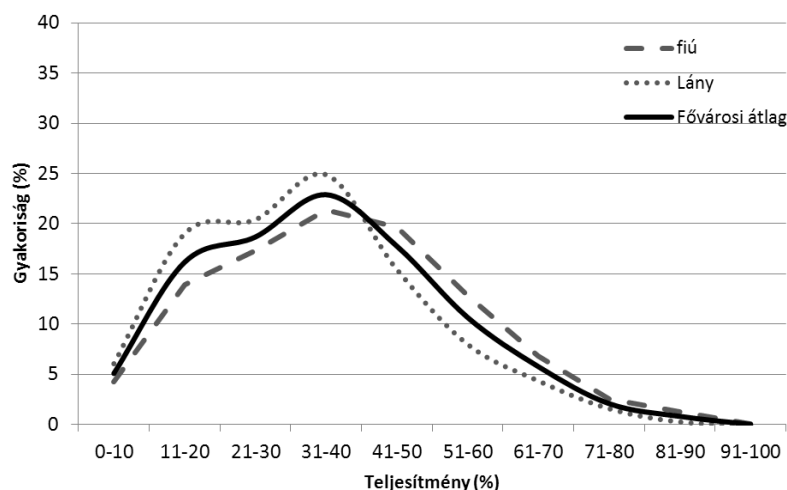
Ha az elért teljesítményt nemek szerinti bontásban vizsgáljuk, akkor azt látjuk, hogy a fiúk 37%-os átlagos eredménye ténylegesen magasabb a lányok 33%-os teljesítményénél. A feladatonkénti bontásnál – a 2. feladat kivételével – mindenhol az előbbi helyzet tapasztalható (*7. ábra*). Az

általános iskolában – úgy tűnik – a tananyag elsajátításán van a hangsúly, a szorgalmasabb lányok ott magasabb eredményt érnek el.

A mérés során elért teljesítmények szerinti megoszlás alapján a fiúk 43%-ának eredménye 40% feletti, ugyanakkor a lányok esetében ez az arány csak 30% (8. ábra). A gyengén (20% alatt) teljesítők között a lányok egynegyede, míg a fiúk esetében alig egyötöde található.

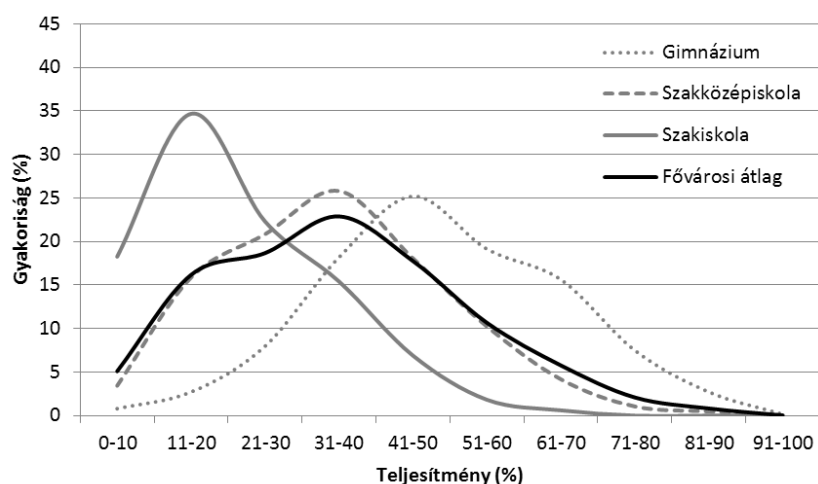
7. ábra. A történelemmérés eredményei nemenkénti bontásban feladatonként

8. ábra. A tanulók történelemteljesítményének eloszlása nemek szerinti bontásban

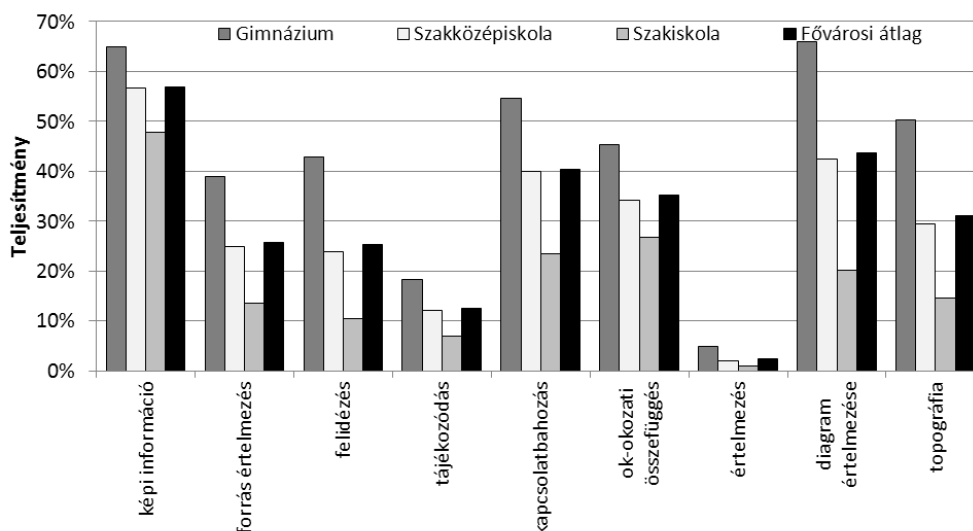
A mérésben részt vett tanulók képzéstípusok szerinti összetétele reprezentatívnak tekinthető. A tanulói teljesítmények ezen szempont szerinti eloszlását vizsgálva, a különböző méréseknél megfigyelhető jelenség látható itt is. A fővárosi tanulók átlagos teljesítményének és a szakközépiskolások teljesítményének eloszlásgörbéje majdnem teljes mértékben fedi egymást (9. ábra).

A fővárosi átlag görbétől kissé balra, a gyengébb teljesítmények irányába tolódott el a szakiskolások és jobbra, a magasabb teljesítmények felé a gimnáziumi tanulók teljesítménye. A gimnáziumi tanulók teljesítményét szemléltető görbe tulajdonképpen a szakközépiskolások görbéjének tükörképe. Míg a gimnáziumi tanulók 45%-a 50% feletti eredményt nyújtott, addig a szakközépiskolások 16%-a és a szakiskolásoknak csak a 2%-a szerepel ebben az intervallumban. 20% alatti, gyengének mondható eredménye a szakiskolások több mint felének, a szakközépiskolások egyötödének és a gimnazisták 4%-ának van.

9. ábra. A tanulók képzéstípusonkénti történelemteljesítményének eloszlása

A vizsgált kompetenciák szerint nyújtott teljesítmények képzéstípusonkénti alakulását a 10. ábra foglalja össze.

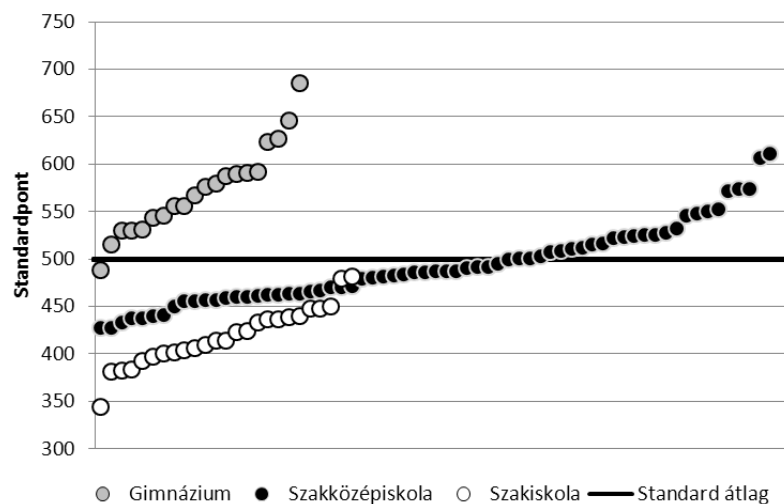

10. ábra. A képzéstípusonkénti teljesítmények vizsgált kompetenciák szerinti alakulása

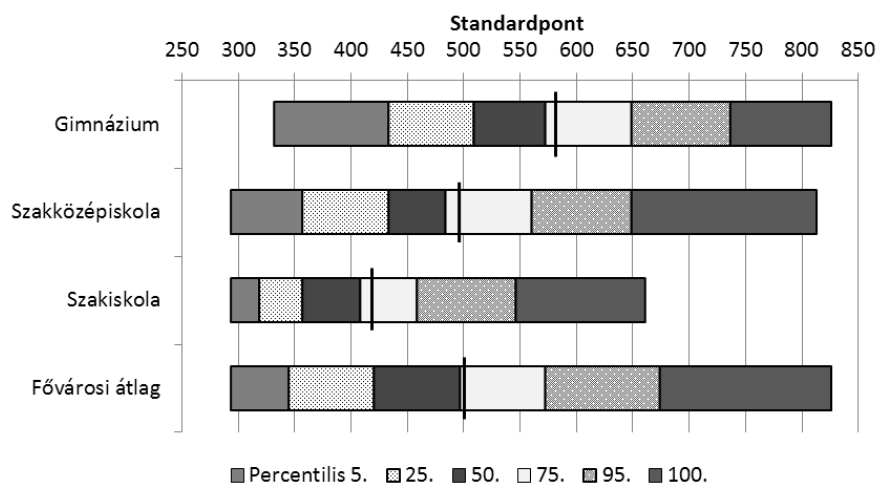
Az intézményi átlagos teljesítmények standardpontban kifejezett képzéstípusonkénti alakulását a 11. ábrán láthatjuk.

A gimnáziumok teljesítménye között közel kétszórásnyi a különbség, egy esetben látható a fővárosi átlag alatti eredmény. A szakközépiskoláknál is közel kétszórásnyi intervallumban találhatók az eredmények, az iskolák 40%-a a fővárosi átlag felett teljesített. A szakiskolák átlag alatti eredménye közel másfél szórás terjedelmű intervallumot mutat. A leggyengébb gimnázium és szakiskola eredménye között több mint kétszórásnyi a különbség. A szakiskolák 40%-a, mely magasabb teljesítményt nyújtott a gyengébben teljesítő szakközépiskolákkal van azonos szinten.

Az eddigi teljesítmény-eloszlást a standardizált eredmények alapján a percentilisértékek segítségével a 12. ábra, 5. melléklet 1. táblázata szemlélteti. Az intervallum két szélén elhelyezkedő tanulók 5-5%-a egy kivétellel mindegyik képzéstípusban igen szórt eredményt mutat. Ezen 5-5% figyelmen kívül hagyásával a gimnáziumi és a szakközépiskolai eredmények közel azonos hosszúságú (háromszórásnyi) terjedelme háromnegyed szórásnyi elcsúsztatást mutat egymáshoz képest (gimnázium: 433-737 pont; szakközépiskola: 357-649 pont).

11. ábra. A történelemteljesítmények alakulása képzéstípusonként

12. ábra. A tanulók történelemteljesítménye percentilisenként képzéstípusonkénti bontásban (a szakaszok felső határát jelzi az ábra alatti percentilis érték, a függőleges vonal átlagos értéket jelöl)

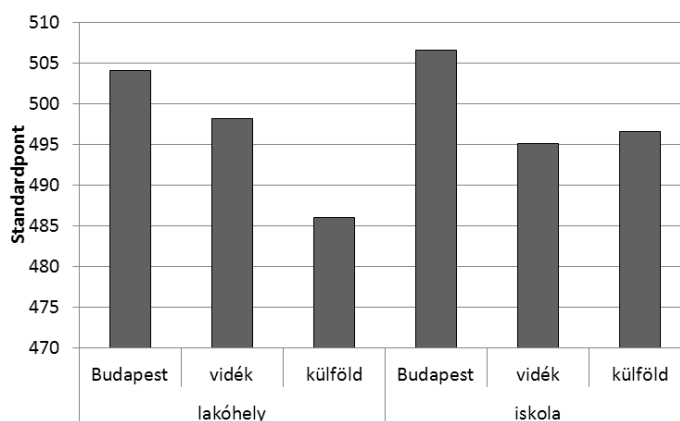
A szakiskolai tanulók eredménye a fentiek szerint két szórás intervallumban, a gimnáziumi tanulók eredményéhez képest 114 standardponttal alacsonyabb értéknél kezdődik.

A tanulók felét magába foglaló 25-75-ös percentilis alapján az elért eredmények tekintetében a szakiskolások csoportja a leghomogénebb a 101 pontnyi intervallumban nyújtott teljesítménnyel. A szakközépiskolásoknál 127, a gimnáziumi tanulóknál 137 standardpont terjedelmű intervallumban található a tanulók elért eredménye.

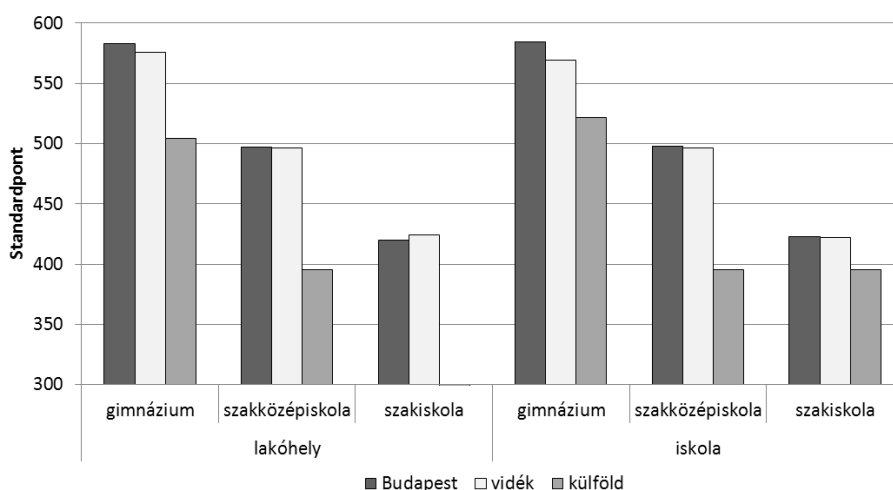
3. HÁTTÉRTÉNYEZŐK

A bemeneti teljesítményeket iskolán kívüli tényezők is befolyásolják. A háttértényezők vizsgálatához a tanulók két önkitöltős kérdőívben szolgáltatott adatot a bemeneti mérések (matematika, szövegértés-szövegalkotás, történelem és idegen nyelvi) során. Az I. számú kérdőív a neveltséget mérő 18 szituációt tartalmazott, a II. számú pedig a szociokulturális helyzetre, a gazdasági ellátottságra, illetve a motiváció vizsgálatára vonatkozóan tartalmazott kérdéseket. A kérdőívek összesített adatairól, valamint a matematika- és szövegértés-szövegalkotás mérés eredményeivel való összefüggésükről az első mérési pontról szóló értékelésben olvashatunk³. Jelen vizsgálatunk a történelemmérés során elért eredményekkel fellelhető összefüggések bemutatására tér ki.

Elsőként megnéztük, hogy a tanulók lakóhelye, illetve általános iskolájának telephelye hol található, tapasztalható-e valamilyen teljesítménykülönbség (13. ábra). Az eredmények alapján a lakóhely szerinti bontásnál lényeges különbség nem állapítható meg. A budapesti és vidéki általános iskolákban a 8. osztályt végzett tanulók eredménye közötti 12 standardpontos különbség már szignifikáns. A képzéstípusonkénti eredmények áttekintésénél Budapest-vidék vonatkozásában egyik esetben sem látható lényeges különbség (14. ábra).

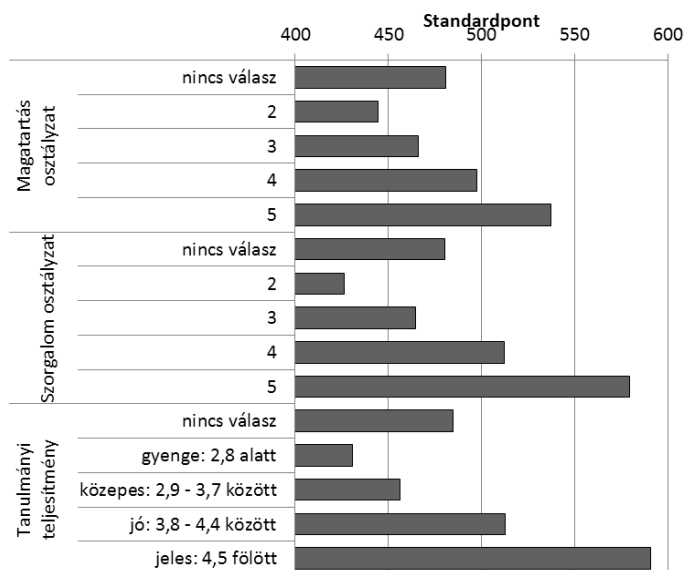
13. ábra. A történelemmérés átlageredménye a tanuló lakóhelye és általános iskolájának telephelye szerint

14. ábra. A történelemmérés átlageredménye a tanuló lakóhelye és általános iskolájának telephelye szerint képzéstípusonkénti bontásban

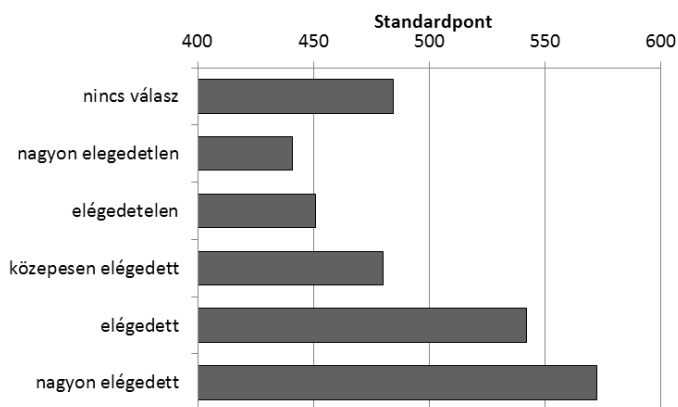
³ Südi Ilona - Török József (2011, összeáll.): A 2010/2011. tanévi fővárosi 9. évfolyamos kompetenciaalapú bemeneti mérések matematika és szövegértés-szövegalkotás eredményeinek elemzése. 28-40.
URL: 2011. március 16-i megtekintés
http://www.budapestedu.hu/data/cms112032/Fov_bemeneti_2010_mat_szov_elemzes_20110310.pdf

A tanulmányi előmenetel vonatkozásában szoros, lineárisnak tekinthető kapcsolat látszik a mérés során nyújtott teljesítménnyel (15. ábra). A 4-es, 5-ös, valamint a jó és jeles szinten már tényleges különbség mutatható ki az alacsonyabb szinteken elért eredményekkel szemben.

15. ábra. A történelemmérés átlageredményének összefüggése a magatartás és szorgalom 8. év végi osztályzataival, valamint az általános iskolai tanulmányi eredménnyel

A bemeneti mérés során nyújtott tanulói eredmények valamint az a tény, hogy mennyire elégedett egy diák az iskolai teljesítményével: szintén szoros kapcsolatot mutat (16. ábra), tehát teljesítményt befolyásoló kategória. A teljesítményével nagyon elégedett és elégedetlen tanulók átlagos eredménye között közel másfél szórásnyi az eltérés.

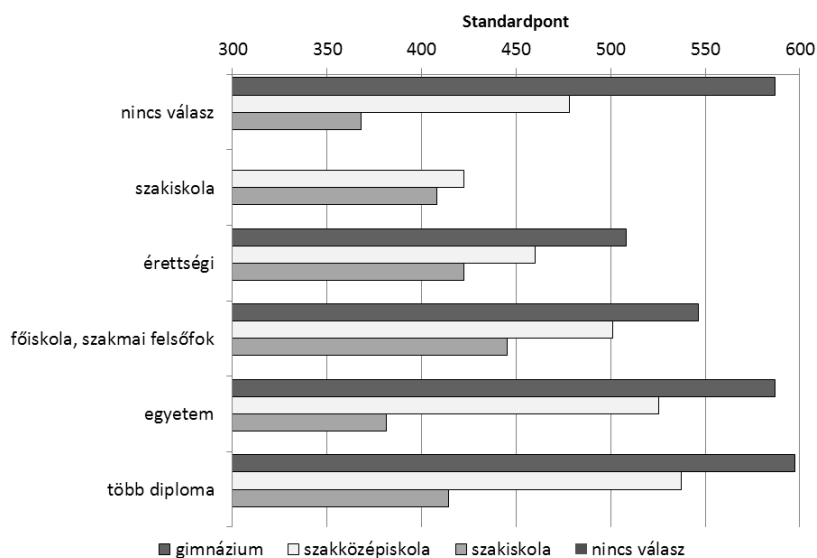

16. ábra. Az iskolai teljesítménnyel való elégedettség és a történelemmérés átlagos eredményének kapcsolata

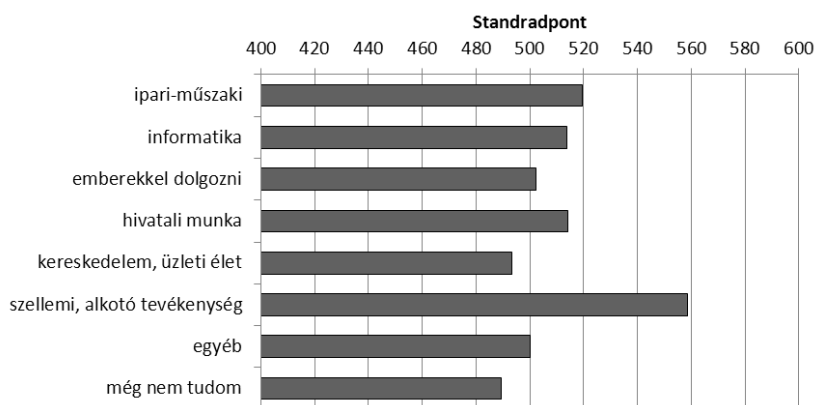
A korábbi évek méréseinél is megfigyelhető volt, hogy a tanuló által elérni kívánt végzettség szintje a mérés során nyújtott teljesítményben magyarázó erőt jelent. A 17. ábra képzéstípusonkénti bontásban szemlélteti a bemeneti mérésben elért eredmény és a végzettségcél kapcsolatát, mely majdnem lineárisnak mondható. A kérdésre nem válaszoló tanulók aránya csupán egy százalék körüli. A gimnáziumi tanulóknál az egyetemi végzettséget, több diplomát megcélzók eredménye szignifikánsan magasabb. Ez figyelhető meg a szakközépiskolásoknál is.

A tanulók pályairányultságának mérése esetén a matematika és szövegértés-szövegalkotás mérésénél már tapasztaltak láthatóak itt is. A szellemi alkotó tevékenységet választók teljesítménye kiemelkedik, bár arányuk csupán 5% körüli (18. ábra). A többi területnél jelentős különbség nem mutatkozik.

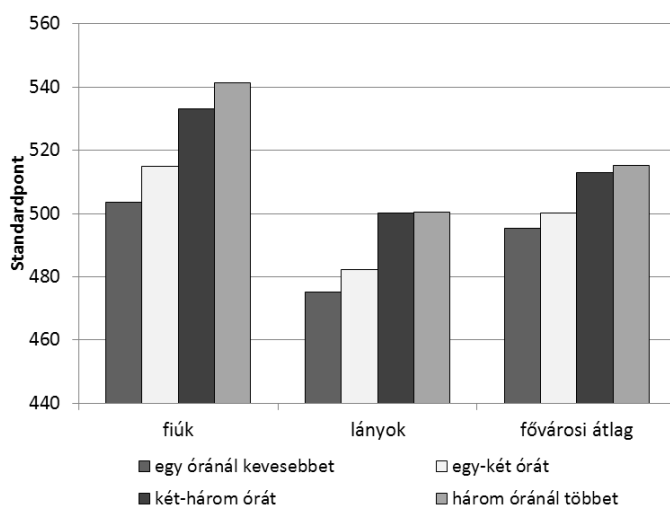
A másnapi készülésre fordított időmennyiség szintén összefügg a bemeneti képességszintekkel (19. ábra). Mind a lányok, mind a fiúk esetében tényleges a különbség az egy óránál kevesebbet és a két-három órát készülő bemeneti mérés során elért eredménye között. A három óránál többet tanulók esetében azonban az időráfordítás érdemben nem járul hozzá a magasabb eredményhez. Ezekben az esetekben felvetődhet a tanulásmódszertan hiányosságának kérdése.

17. ábra. A végzettségcél és a történelemmérés átlagos eredményének kapcsolata

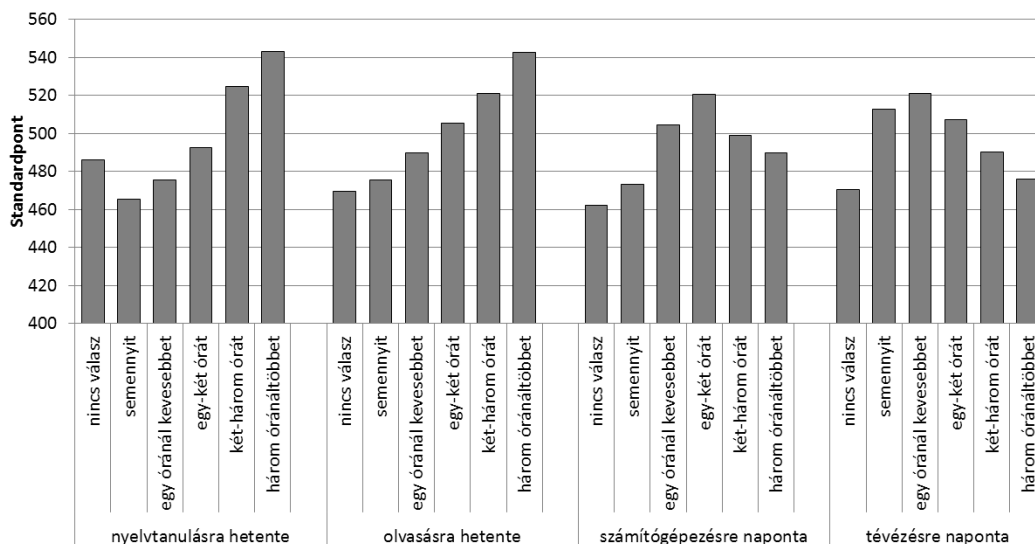

18. ábra. Teljesítményeredmények a pályairányultság szerinti bontásban

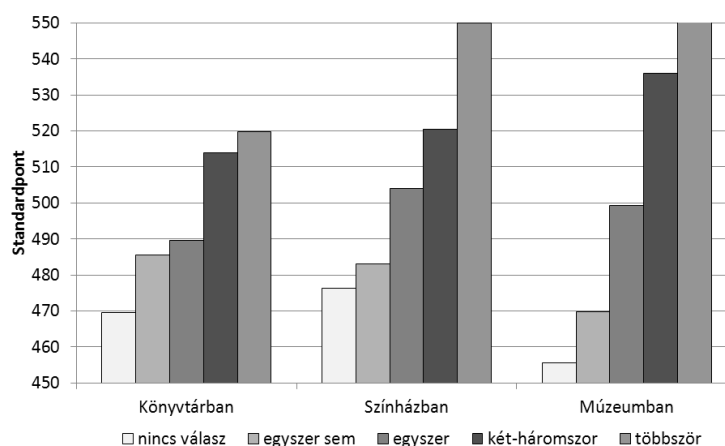
19. ábra. A másnapi készülés időmennyisége és a bemeneti történelem teljesítmények nemenkénti bontásban

Vizsgáltuk, hogy milyen kapcsolat van a szabadidőből a nyelvtanulásra, olvasásra fordított heti, valamint a számítógépezésre, TV nézésre fordított napi időmennyiség és a mérés során nyújtott teljesítmény között. A 20. ábra nagyon hasonló képet mutat a matematika és szövegértés-szövegalkotás mérésnél már látottakkal. A nyelvtanulásra és olvasásra fordított idő szinte lineárisan függ össze a nyújtott teljesítménnyel. A számítógépezés, internetezés, TV nézés esetében van egy pont, mely fölött ez a tevékenység a teljesítmények csökkenése irányába hat. A napi két-három órás számítógépezés és az egy-két órás tévénézés esetén az elért eredmény csökkenésnek indul, a látható különbség szignifikáns.

20. ábra. A történelem teljesítmények alakulása a szabadidő-ráfordítás mértéke szerint

A kultúrkinccsekhez való hozzáférési módok és az elért eredmények között erős összefüggés tapasztalható (21. ábra). A kimondottan lineáris az összefüggés abban a vonatkozásban, hogy hány-szor emlékszik a tanuló arra, hogy járt múzeumban és milyen teljesítményt ért el a bemeneti mérésben, holott nem múzeummal kapcsolatos információk voltak a történelem feladatlapon.

21. ábra. A történelem teljesítmények alakulása a kultúrkinccsekhez való hozzáférés vonatkozásában

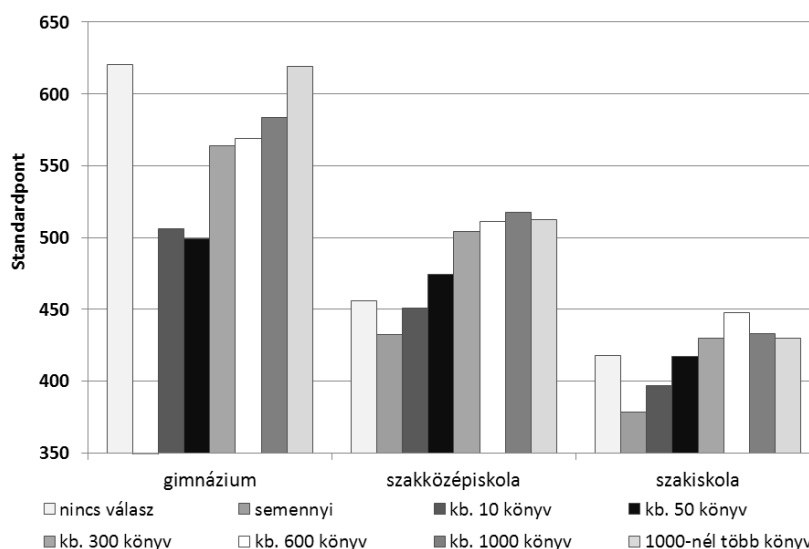
A kettőnél több alkalmat jelölő tanulók teljesítménye szignifikánsan magasabb az annál kevesebbet jelölőkénél. A múzeumok esetében már az egyszer múzeumban lévők 30 pontos eredménykülönbsége szintén szignifikáns azokhoz képest, akik egyszer sem voltak,

A szülők iskolai végzettsége a mérések során erős mutató a tanulói teljesítmények vonatkozásában. A történelemmérés során elért eredmények és a szülők végzettsége közötti összefüggést az 5. táblázat adatai szemléltetik.

5. táblázat. A szülők iskolázottsága és a történelem teljesítmények kapcsolata

Anya Apa	általános isk.	szak- munkás	érettségi	techni- kum	főiskola	egyetem	több diploma	doktori	Együtt
általános isk.	437	454	443	482	539	490	345	.	445
szakmunkás	446	468	499	514	510	556	509	623	484
érettségi	461	498	499	498	509	561	546	522	501
technikum	449	477	541	524	527	527	570	408	524
főiskola	499	462	522	548	537	543	545	528	535
egyetem	408	509	500	496	593	543	549	617	551
több diploma	.	480	564	525	580	541	563	632	555
doktori	497	.	353	617	494	526	635	532	552
Együtt	444	473	502	519	533	540	558	558	501

Végül a teljesítményeket szintén magyarázó tényezőt, az otthon található könyvek állományát vizsgáltunk, melynek nagyságát a tanulók megközelítőleg ítélték meg. A könyvállomány a szövegértés-szövegalkotás mérés során nyújtott teljesítménnyel van a legerősebb kapcsolatban, melyet a történelemmérés eredménye, majd a matematika-eredmény követ. Az egyes kategóriánkénti teljesítmények tényleges különbséget mutatnak. Képzéstípusonkénti összefüggésüket a 22. ábra szemlélteti.

22. ábra. A becsült könyvállomány és a teljesítmények összefüggése képzéstípusonként

A gimnáziumi tanulóknál a könyvállomány és az elért teljesítmény tekintetében több mint egyszórásnyi, a szakiskolásoknál félszórásnyi eredménykülönbségnél két homogén csoport különböztethető meg. A szakközépiskolásoknál 80 pontnyi a különbség a tekintetben, hogy a tanuló otthonában nincs könyv vagy körülbelül 1000 található belőle. A 300 vagy annál több könyvvel rendelkezők eredménye szignifikánsan magasabb az ennél kevesebb könyvvel rendelkezőkéénél.

4. JAVASLATOK, TAPASZTALATOK

A 9. évfolyamos bemeneti történelemméréssel tisztáztuk, hogy a fővárosi fenntartású iskolák tanulói mely készséggel milyen szinten rendelkeznek. A mérési eredmények a kollégák és szakemberek által jól ismert állapotot mutatják. Tanulóink szövegértése, írott kommunikációja, fogalomismérete folyamatosan romlik valamennyi iskolatípusban. A képi információk kezelésében ügyesek, de a következtetések levonása, a kritikai gondolkodás területe fejlesztendő. Nehéz a tanulók fogalmi ismereteire támaszkodni, mivel azok felszínesek vagy feledésbe merültek.

Az általános iskola a gimnáziumi tanulók többségénél elfogadhatóan megalapozza a középiskolai történelem tanítás feltételeit. A szakközépiskolai tanulók ettől elmaradnak, a szakiskolai osztályok tanulói pedig minimális alapokkal rendelkeznek (gimnázium: 49%, szakközépiskola: 35%, szakiskola: 21%). A három iskolatípus eredményei a mérésben nagy különbségeket mutatnak. Az átlagok 10-15 százalékpont különbséggel követik egymást gimnázium, szakközépiskola, szakiskola sorrendben.

A felmérés azt mutatta, hogy az általános iskolai történelemoktatás egyre sikeresebben fejleszti a képek és sematikus ábrák értelmezését és az onnan történő információszerzést a legjobb a mért képességek közül. Ezen a területen tanulók sikerélményhez jutnak, érdemes továbbgyakorolni, ügyelve a képi és az írott források harmonikus arányára.

Az ismeretszerzésben az írott források elemzése területén tanulók évről évre gyengébb eredményt mutatnak, ami annak a következménye, hogy a mai tinédzserek elsősorban filmekben nőnek fel, és lényegesen kevesebbet olvasnak elődeiknél. A szövegértésre sohasem lehet elég hangsúlyt fektetni és a lényegkiemelést, a feladatok pontos értelmezését minden órán szükséges gyakorolni.

A tanulók kritikai gondolkodása folyamatosan fejlesztendő. A forráskritikák, történelmi személyiségek cselekedeteinek elemzésén, értékelésén, vélemények ütköztetésén keresztül a történelemtanítás feladata a körültekintő forráskritika alkalmazásának kialakítása, amely napjainkban a média és az internet szabadságának köszönhetően kiemelten fontos szerepet játszik. A tanulóknak fontos fejleszteni azt a készséget, hogy önállóan, objektíven és kritikusan tudjanak véleményt formálni műltről és jelenről a rendelkezésre álló gazdag forrásanyag kapcsán. Az írott forráselemzés továbbra is kiemelt fejlesztési terület.

A kommunikáció területén következetesen ragaszkodnunk kell a szakterminológia megértéséhez, használatához és a szabatos megfogalmazáshoz. Az önálló szövegalkotás csak a gimnáziumi tanulóknál természetes, a szakiskolai tanulók hozzá sem fognak a feladathoz, teljesítményük aggasztóan gyenge.

A történelmi fogalmak ismerete, értelmezése és a tartalmak alkalmazása továbbra is erősítendő terület. Arra kell törekednünk, hogy a NAT-ban előírt tartalmi kulcselemeket a tanulók minél mélyebben sajátítsák el és próbálják meg önállóan felidézni. Komoly hiányosságokat mutatnak a történelmi fogalmak, személyekhez kapcsolódó események ismeretében, ami pedig elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy sikeresen alkalmazzák az ismereteket. A tanult tananyag önálló felidézését állandó ismétléssel javítani lehet. A fogalmak definícióját ajánlott szórakoztató bemelegítő játékokkal gyakorolni az órák elején.

A kronologikus gondolkodás fejlesztése továbbra is hangsúlyos szerepet játszik a történelemtanításban, annak ellenére, hogy a narratív történelemtanítás szemléletét felváltotta a gazdasági, társadalmi és művelődéstörténeti folyamatok tanulmányozása. Egy történelmi esemény vagy eseménysor tágabb kronológiai sorba való állítása az események rendszerezését és a történelmi dátumok ismeretét tételezi fel. Tanulóinknak több történelmi esemény lineáris vagy vertikális elrendezésének gyakorlása továbbra is javasolt.

Az eredmények alapján mind a három iskolatípusban javasolt a 9-10. tanév célkitűzése, miszerint a történelmi tartalmakat tanulók képesek legyenek felidézni, majd azokat az alkalmazás

szintjére emelni. Kiemelten fontos, hogy a készségfejlesztés és a tartalom egyensúlyba kerüljön, azaz ne vesszen el a készségfejlesztésben a tartalom, hiszen anélkül nincs mit alkalmazni.

A középiskolai oktatás folyamán hasonló tennivalói vannak a mind a három iskolatípusban működő *munkaközösségeknek, szaktanároknak* a fejlesztés megtervezése során. A munkaközösségeknek világosan látniuk kell, hogy az igényes tanítási-tanulási folyamatok megvalósítása csak a folyamatos felzárkóztatással együtt valósítható meg annak ellenére, hogy a középiskolai történelemtanítás az őskorral újrakezdi a tananyagot és így „tisztá lappal” indulnak a tanulók, azonban a hiányos fogalmi ismeretek és szövegértési problémák miatt szükséges a folyamatos odafigyelés és hiánypótlás.

A kompetenciaalapú tanterv elvárásai új tevékenységeket feltételeznek mind a tanulóktól mind a tanároktól. A hagyományos frontális vagy a tanár előadásán alapuló oktatás nem biztosítja a tanulói kompetenciák megfelelő fejlődését. A tanítás folyamatában az aktív egyéni vagy csoportos tanulói tevékenységre érdemes a hangsúlyt fektetni. A tanár szerepe megváltozik, „karmester” lesz, aki összehangolja a munkát, szervezési feladatokat lát el, és a tanulók önállóan próbálják az ismereteket személyre szabott, differenciált feladatokon keresztül megszerezni. A kooperatív módszerek alkalmazása, differenciált feladatok önálló és sikeres elvégzése örömet jelenthet a tanulóknak és motiválhat a további előrehaladásra.

A munkatankönyv mellett a *digitális források és eszközök*⁴ használata a mai fiatalok mindennapi tanításában elengedhetetlenül fontos.

A változatos módszerek mellett a kompetenciák elsajátításához szükség van a folyamatos és rendszeres tanulásra. A tanulókat segíteni kell a tudás megszerzéséhez szükséges technikák elsajátításában, ami sok tanulónál az általános iskolai tanulmányaik során elmaradt. Komoly problémák mutatkoznak a szövegértés és kommunikáció területén. Folyamatosan ellenőrizzük, hogy pontosan elolvasták-e a feladatot, illetve megértették-e a teendőket. A gyenge munkafegyelmű, tanulásban érdektelen diákok esetében az ön- és egymás rendszeres értékelése, valamint a folyamatos tanári visszajelzés elengedhetetlen.

Fontos a munka megtervezésénél, hogy a feladatokat kis egységekben fogalmazzuk meg, így az teljesíthetővé válik, a siker örömét adja a tanulóknak.

Az önálló szövegalkotás gyakorlására szóban és írásban folyamatosan szükség van. Az önálló tanulói szóbeli összefoglalókat is bátran lehet alkalmazni kiscsoportokban, a tanulók kvázi „felmondják” egymásnak a tananyag egy-egy egységét, ezzel is erősítve a szóbeli kommunikációt.

Összegezve az ideális történelemórán az egyéni önálló munka mellett a kiscsoportos tevékenységek dominálnak, a frontális munka az óra minimális töredékére korlátozódik. A tanítási órák gondos felépítésével, a csoportmunka megtervezésével, az átgondolt és rendszeres értékeléssel fokozható a tanítás hatékonysága.

⁴ Például:

<http://www.fppti.hu/muveltsegteruletek/emberestarsadalom/tortenelem/hirek/digitori2.html>

<http://sdt.sulinet.hu/Player/default.aspx?g=019b78e3-9d45-4b01-ab34-82635dec2239&v=1&b=3&cid=7f1dd99b-6424-4d3a-97e6-5a3aca6bf2b3>

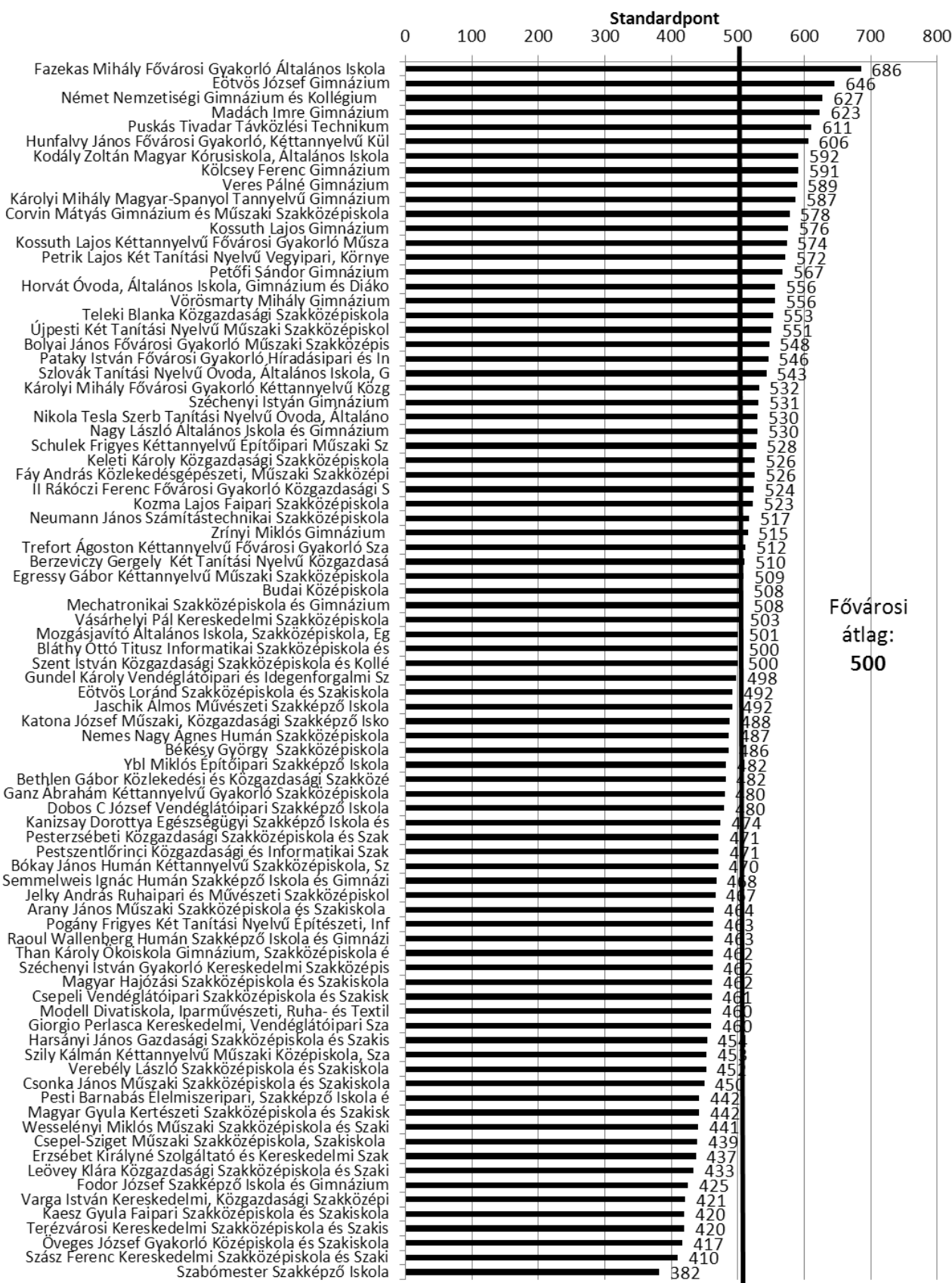
5. MELLÉKLETEK

5.1. A 2010. évi bemeneti mérés tanulói teljesítményeinek percentilis értékei képzéstípusonkénti, illetve a nyelvoktatás jellege szerinti bontásban

	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola	Fővárosi átlag
Létszám (fő)	627	2274	493	3394
Átlag	580	496	418	500
Minimum	332	294	294	294
Percentiles	5	357	319	345
	10	383	332	370
	20	421	357	408
	25	433	357	421
	30	446	370	433
	40	459	390	471
	50	484	408	497
	60	509	426	522
	70	535	446	547
	75	560	459	573
	80	573	484	585
	90	623	522	636
95	649	547	674	
Maximum	826	813	661	826

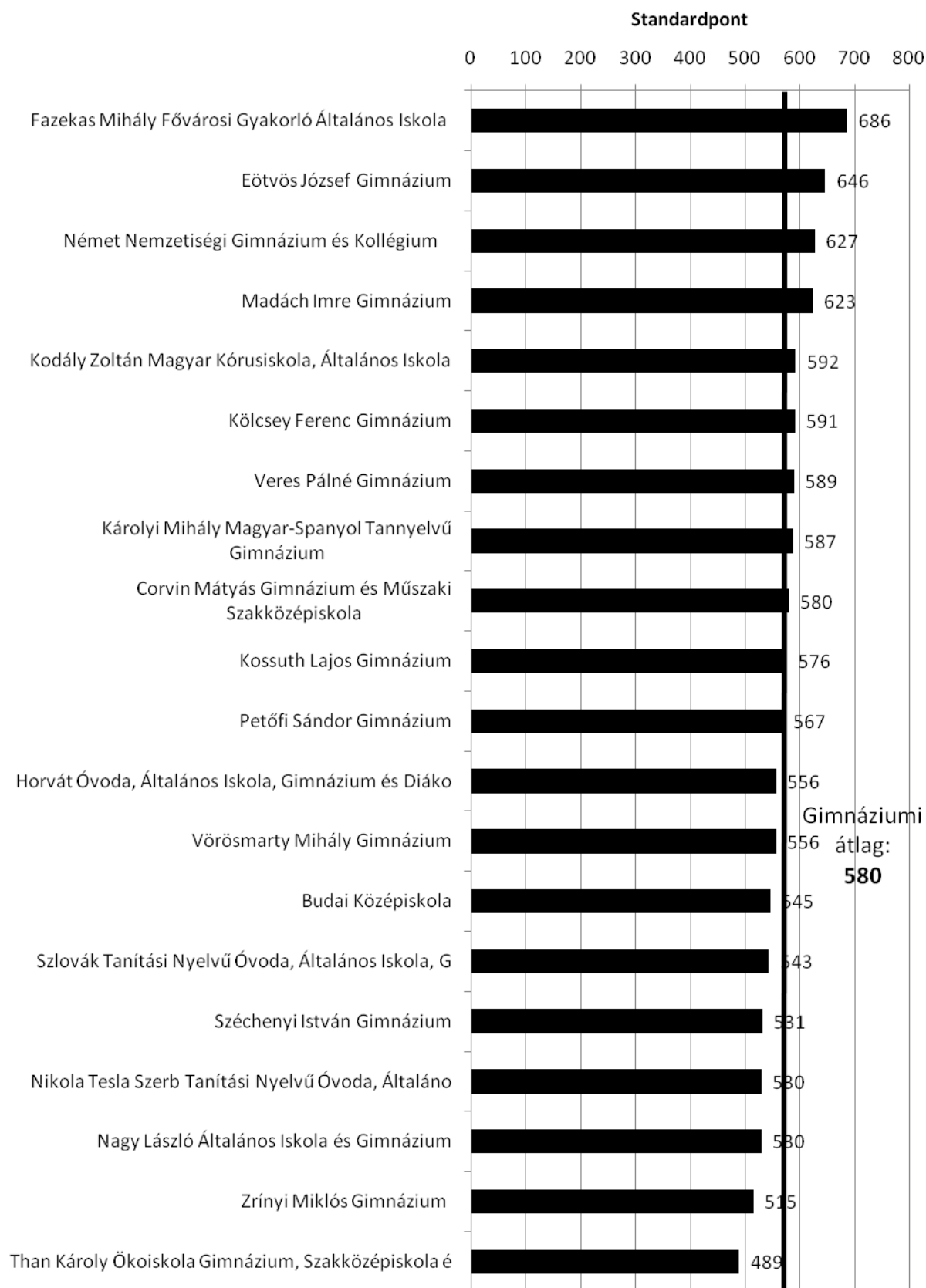
	Gimnázium			Szakközépiskola		
	normál	NYEK	kéttannyelvű	normál	NYEK	kéttannyelvű
Létszám (fő)	376	171	80	1271	823	180
Átlag	578	569	612	478	507	567
Minimum	345	332	433	294	294	383
Percentiles	5	421	441	497	357	370
	10	446	459	498	370	395
	20	489	497	550	408	433
	25	509	509	573	421	446
	30	522	522	576	421	459
	40	547	547	598	446	484
	50	573	560	611	471	497
	60	611	598	636	497	522
	70	623	623	657	509	557
	75	649	636	661	535	560
	80	674	643	674	547	585
	90	725	674	712	608	623
95	750	704	725	636	649	
Maximum	826	775	737	788	813	762

5.2. A fővárosi fenntartású középfokú oktatási intézmények iskolasoros adatai a történelem feladatlapon elért standardizált teljesítmény alapján grafikusan

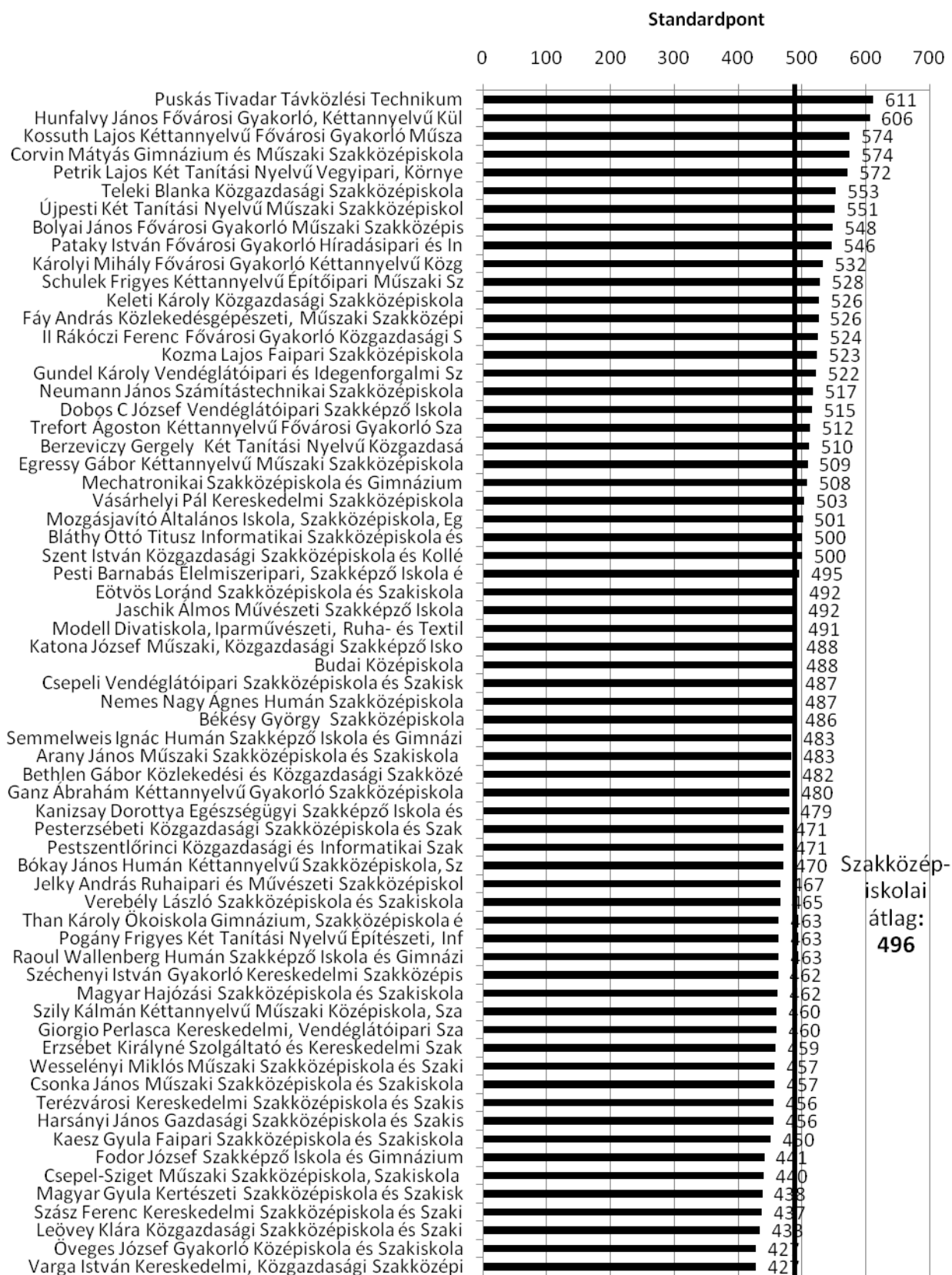

Fővárosi
átlag:
500

Történelem - gimnázium

Történelem - szakközépiskola

Történelem - szakiskola

5.3. A történelem feladatlapon iskolánként és képzéstípusonként elért teljesítmény standardpontban

Iskola neve	Kódja	Történelem							
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola	
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás
Arany János Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	136	464	95			483	99	437	87
Békésy György Szakközépiskola	102	486	80			486	80		
Berzeviczy Gergely Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Szakközépiskola	146	510	72			510	72		
Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola	147	482	90			482	90		
Bláthy Ottó Titusz Informatikai Szakközépiskola és Gimnázium	103	500	93			500	93		
Bókay János Humán Kéttannyelvű Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	148	470	78			470	78		
Bolyai János Fővárosi Gyakorló Műszaki Szakközépiskola és Kollégium	149	548	92			548	92		
Budai Középiskola	106	508	86	545	85	488	80		
Corvin Mátyás Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola	150	578	76	580	66	574	101		
Csepeli Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	151	461	97			487	90	440	99
Csepel-Sziget Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	152	439	72			440	70	437	88
Csonka János Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	153	450	82			457	81	433	83
Dobos C. József Vendéglátóipari Szakképző Iskola	155	480	89			515	86	439	74
Egressy Gábor Kéttannyelvű Műszaki Szakközépiskola	107	509	85			509	85		
Eötvös József Gimnázium	200	646	101	646	101				
Eötvös Loránd Szakközépiskola és Szakiskola	104	492	74			492	74		
Erzsébet Királyné Szolgáltató és Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	108	437	77			459	82	400	53
Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakközépiskola	158	526	70			526	70		
Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	159	686	64	686	64				
Fodor József Szakképző Iskola és Gimnázium	160	425	86			441	85	345	26
Ganz Ábrahám Kéttannyelvű Gyakorló Szakközépiskola és Szakiskola	161	480	80			480	80		
Giorgio Perlasca Kereskedelmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	162	460	79			460	79		
Gundel Károly Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakképző Iskola	163	498	79			522	68	480	83

Iskola neve	Kódja	Történelem							
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola	
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás
Harsányi János Gazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	165	454	83			456	90	450	67
Horvát Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon	166	556	123	556	123				
Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	111	606	76			606	76		
II Rákóczi Ferenc Fővárosi Gyakorló Közgazdasági Szakközépiskola	167	524	59			524	59		
Jaschik Álmos Művészeti Szakképző Iskola	137	492	82			492	82		
Jelky András Ruhaipari és Művészeti Szakközépiskola	113	467	71			467	71		
Kaesz Gyula Faipari Szakközépiskola és Szakiskola	168	420	51			450	37	414	52
Kanizsay Dorottya Egészségügyi Szakképző Iskola és Gimnázium	115	474	86			479	83	423	110
Károlyi Mihály Fővárosi Gyakorló Kéttannyelvű Közgazdasági Szakközépiskola	116	532	79			532	79		
Károlyi Mihály Magyar-Spanyol Tannyelvű Gimnázium	117	587	73	587	73				
Katona József Műszaki, Közgazdasági Szakképző Iskola és Gimnázium	169	488	65			488	65		
Keleti Károly Közgazdasági Szakközépiskola	121	526	95			526	95		
Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola, Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Szakközépiskola	138	592	154	592	154				
Kossuth Lajos Gimnázium	119	576	74	576	74				
Kossuth Lajos Kéttannyelvű Fővárosi Gyakorló Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	172	574	78			574	78		
Kozma Lajos Faipari Szakközépiskola	174	523	83			523	83		
Kölcsey Ferenc Gimnázium	120	591	73	591	73				
Leövey Klára Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	122	433	80			433	80		
Madách Imre Gimnázium	201	623	74	623	74				
Magyar Gyula Kertészeti Szakközépiskola és Szakiskola	140	442	66			438	56	448	80
Magyar Hajózási Szakközépiskola és Szakiskola	177	462	78			462	78		
Mechatronikai Szakközépiskola és Gimnázium	123	508	87			508	87		
Modell Divatiskola, Iparművészeti, Ruha- és Textilipari Szakközépiskola és Szakiskola	178	460	82			491	72	382	42

Iskola neve	Kódja	Történelem							
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola	
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás
Mozgásjavító Általános Iskola, Szakközépiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Diákotthon	203	501	181			501	181		
Nagy László Általános Iskola és Gimnázium	124	530	70	530	70				
Nemes Nagy Ágnes Humán Szakközépiskola	156	487	67			487	67		
Német Nemzetiségi Gimnázium és Kollégium	125	627	63	627	63				
Neumann János Számítástechnikai Szakközépiskola	141	517	96			517	96		
Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon	190	530	76	530	76				
Öveges József Gyakorló Középiskola és Szakiskola	142	417	77			427	84	392	52
Pataky István Fővárosi Gyakorló Híradásipari és Informatikai Szakközépiskola	179	546	103			546	103		
Pesterzsébeti Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	133	471	73			471	73		
Pesti Barnabás Élelmiszeripari, Szakképző Iskola és Gimnázium	180	442	91			495	109	409	58
Pestszentlőrinci Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola	181	471	82			471	82		
Petőfi Sándor Gimnázium	126	567	89	567	89				
Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakközépiskola	127	572	73			572	73		
Pogány Frigyes Két Tanítási Nyelvű Építészeti, Informatikai Szakközépiskola és Gimnázium	183	463	71			463	71		
Puskás Tivadar Távközlési Technikum	202	611	98			611	98		
Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	184	463	73			463	73		
Schulek Frigyes Kéttannyelvű Építőipari Műszaki Szakközépiskola	185	528	103			528	103		
Semmelweis Ignác Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	186	468	77			483	77	424	59
Szabómester Szakképző Iskola	143	382	60					382	60
Szász Ferenc Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	188	410	57			437	43	384	58
Széchenyi István Gimnázium	129	531	83	531	83				
Széchenyi István Gyakorló Kereskedelmi Szakközépiskola	189	462	68			462	68		
Szent István Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium	130	500	79			500	79		

Iskola neve	Kódja	Történelem							
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola	
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás
Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola, Szakiskola és Kollégium	191	453	70			460	69	448	73
Szlovák Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Diákotthon	192	543	32	543	32				
Teleki Blanka Közgazdasági Szakközépiskola	193	553	88			553	88		
Terézvárosi Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	194	420	85			456	85	402	81
Than Károly Ökoiskola Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola	144	462	84	489	83	463	82	398	56
Trefort Ágoston Kéttannyelvű Fővárosi Gyakorló Szakközépiskola	131	512	98			512	98		
Újpesti Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	132	551	80			551	80		
Varga István Kereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	195	421	48			427	42	407	61
Vásárhelyi Pál Kereskedelmi Szakközépiskola	134	503	76			503	76		
Verebély László Szakközépiskola és Szakiskola	196	452	92			465	89	414	92
Veres Pálné Gimnázium	199	589	90	589	90				
Vörösmarty Mihály Gimnázium	197	556	83	556	83				
Wesselényi Miklós Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	198	441	80			457	83	404	64
Ybl Miklós Építőipari Szakképző Iskola	157	482	24					482	24
Zrínyi Miklós Gimnázium	135	515	77	515	77				
	Fővárosi átlag:	500	100	580	94	496	90	418	73

5.4. A történelem feladatlapon iskolánként és képzéstípusonként elért teljesítmény

Iskola neve	Kódja	Történelem							
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola	
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás
Arany János Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	136	29%	16%			32%	17%	25%	15%
Békésy György Szakközépiskola	102	33%	14%			33%	14%		
Berzeviczy Gergely Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Szakközépiskola	146	37%	12%			37%	12%		
Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola	147	32%	16%			32%	16%		
Bláthy Ottó Titusz Informatikai Szakközépiskola és Gimnázium	103	35%	16%			35%	16%		
Bókay János Humán Kéttannyelvű Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	148	30%	13%			30%	13%		
Bolyai János Fővárosi Gyakorló Műszaki Szakközépiskola és Kollégium	149	44%	16%			44%	16%		
Budai Középiskola	106	37%	15%	43%	15%	33%	14%		
Corvin Mátyás Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola	150	49%	13%	49%	11%	48%	17%		
Csepeli Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	151	29%	17%			33%	15%	25%	17%
Csepel-Sziget Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	152	25%	12%			25%	12%	25%	15%
Csonka János Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	153	27%	14%			28%	14%	24%	14%
Dobos C József Vendéglátóipari Szakképző Iskola	155	32%	15%			38%	15%	25%	13%
Egressy Gábor Kéttannyelvű Műszaki Szakközépiskola	107	37%	15%			37%	15%		
Eötvös József Gimnázium	200	60%	17%	60%	17%				
Eötvös Loránd Szakközépiskola és Szakiskola	104	34%	13%			34%	13%		
Erzsébet Királyné Szolgáltató és Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	108	25%	13%			28%	14%	18%	9%
Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakközépiskola	158	40%	12%			40%	12%		
Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	159	67%	11%	67%	11%				
Fodor József Szakképző Iskola és Gimnázium	160	22%	15%			25%	15%	9%	5%
Ganz Ábrahám Kéttannyelvű Gyakorló Szakközépiskola és Szakiskola	161	32%	14%			32%	14%		
Giorgio Perlasca Kereskedelmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	162	28%	14%			28%	14%		

Iskola neve	Kódja	Történelem							
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola	
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás
Gundel Károly Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakképző Iskola	163	35%	14%			39%	12%	32%	14%
Harsányi János Gazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	165	27%	14%			28%	15%	27%	12%
Horvát Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon	166	45%	21%	45%	21%				
Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	111	54%	13%			54%	13%		
II Rákóczi Ferenc Fővárosi Gyakorló Közgazdasági Szakközépiskola	167	40%	10%			40%	10%		
Jaschik Álmos Művészeti Szakképző Iskola	137	34%	14%			34%	14%		
Jelky András Ruhaipari és Művészeti Szakközépiskola	113	30%	12%			30%	12%		
Kaeszy Gyula Faipari Szakközépiskola és Szakiskola	168	22%	9%			27%	6%	21%	9%
Kanizsai Dorottya Egészségügyi Szakképző Iskola és Gimnázium	115	31%	15%			32%	14%	22%	19%
Károlyi Mihály Fővárosi Gyakorló Kéttannyelvű Közgazdasági Szakközépiskola	116	41%	14%			41%	14%		
Károlyi Mihály Magyar-Spanyol Tannyelvű Gimnázium	117	50%	12%	50%	12%				
Katona József Műszaki, Közgazdasági Szakképző Iskola és Gimnázium	169	33%	11%			33%	11%		
Keleti Károly Közgazdasági Szakközépiskola	121	40%	16%			40%	16%		
Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola, Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Szakközépiskola	138	51%	26%	51%	26%				
Kossuth Lajos Gimnázium	119	48%	13%	48%	13%				
Kossuth Lajos Kéttannyelvű Fővárosi Gyakorló Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	172	48%	13%			48%	13%		
Kozma Lajos Faipari Szakközépiskola	174	39%	14%			39%	14%		
Kölcsey Ferenc Gimnázium	120	51%	12%	51%	12%				
Leövey Klára Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	122	24%	14%			24%	14%		
Madách Imre Gimnázium	201	57%	13%	57%	13%				
Magyar Gyula Kertészeti Szakközépiskola és Szakiskola	140	25%	11%			25%	10%	26%	14%
Magyar Hajózási Szakközépiskola és Szakiskola	177	29%	13%			29%	13%		
Mechatronikai Szakközépiskola és Gimnázium	123	37%	15%			37%	15%		

Iskola neve	Kódja	Történelem							
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola	
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás
Modell Divatiskola, Iparművészeti, Ruha- és Textilipari Szakközépiskola és Szakiskola	178	29%	14%			34%	12%	15%	7%
Mozgásjavító Általános Iskola, Szakközépiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Diákotthon	203	36%	31%			36%	31%		
Nagy László Általános Iskola és Gimnázium	124	40%	12%	40%	12%				
Nemes Nagy Ágnes Humán Szakközépiskola	156	33%	11%			33%	11%		
Német Nemzetiségi Gimnázium és Kollégium	125	57%	11%	57%	11%				
Neumann János Számítástechnikai Szakközépiskola	141	38%	17%			38%	17%		
Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon	190	41%	13%	41%	13%				
Öveges József Gyakorló Középiskola és Szakiskola	142	21%	13%			23%	14%	17%	9%
Pataky István Fővárosi Gyakorló Híradásipari és Informatikai Szakközépiskola	179	43%	18%			43%	18%		
Pesterzsébeti Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	133	30%	13%			30%	13%		
Pesti Barnabás Élelmiszeripari, Szakképző Iskola és Gimnázium	180	25%	16%			35%	19%	20%	10%
Pestszentlőrinci Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola	181	30%	14%			30%	14%		
Petőfi Sándor Gimnázium	126	47%	15%	47%	15%				
Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakközépiskola	127	48%	13%			48%	13%		
Pogány Frigyes Két Tanítási Nyelvű Építészeti, Informatikai Szakközépiskola és Gimnázium	183	29%	12%			29%	12%		
Puskás Tivadar Távközlési Technikum	202	54%	17%			54%	17%		
Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	184	29%	12%			29%	12%		
Schulek Frigyes Kéttannyelvű Építőipari Műszaki Szakközépiskola	185	40%	18%			40%	18%		
Semmelweis Ignác Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	186	30%	13%			33%	13%	22%	10%
Szabómester Szakképző Iskola	143	15%	10%					15%	10%
Szász Ferenc Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	188	20%	10%			25%	7%	15%	10%
Széchenyi István Gimnázium	129	41%	14%	41%	14%				

Iskola neve	Kódja	Történelem							
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola	
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás
Széchenyi István Gyakorló Kereskedelmi Szakközépiskola	189	29%	12%			29%	12%		
Szent István Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium	130	35%	14%			35%	14%		
Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola, Szakiskola és Kollégium	191	27%	12%			29%	12%	26%	13%
Szlovák Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Diákotthon	192	43%	5%	43%	5%				
Teleki Blanka Közgazdasági Szakközépiskola	193	44%	15%			44%	15%		
Terézvárosi Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	194	22%	15%			28%	15%	18%	14%
Than Károly Ökoiskola Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola	144	29%	14%	33%	14%	29%	14%	18%	10%
Trefort Ágoston Kéttannyelvű Fővárosi Gyakorló Szakközépiskola	131	37%	17%			37%	17%		
Újpesti Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	132	44%	14%			44%	14%		
Varga István Kereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	195	22%	8%			23%	7%	19%	10%
Vásárhelyi Pál Kereskedelmi Szakközépiskola	134	36%	13%			36%	13%		
Verebély László Szakközépiskola és Szakiskola	196	27%	16%			29%	15%	21%	16%
Veres Pálné Gimnázium	199	51%	16%	51%	16%				
Vörösmarty Mihály Gimnázium	197	45%	14%	45%	14%				
Wesselényi Miklós Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	198	25%	14%			28%	14%	19%	11%
Ybl Miklós Építőipari Szakképző Iskola	157	32%	4%					32%	4%
Zrínyi Miklós Gimnázium	135	38%	13%	38%	13%				
	Fővárosi átlag:	35%	17%	49%	16%	35%	15%	21%	13%

5.5. A történelem feladatlapon iskolánként és képzéstípusonként elért teljesítmény a három mérési évben (standardpont)

	Kódja	Történelem								
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola		
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	
Arany János Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	136	2008	453	87			488	93	416	60
		2009	486	59			497	53	471	64
		2010	464	95			483	99	437	87
Bánki Donát Közlekedésgépészeti Szakközépiskola és Szakiskola	101	2008	471	81			522	74	427	57
		2009	409	73					409	73
		2010								
Békésy György Szakközépiskola	102	2008	460	67			460	67		
		2009	501	100			501	100		
		2010	486	80			486	80		
Berzeviczy Gergely Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Szakközépiskola	146	2008	514	77			514	77		
		2009	524	80			524	80		
		2010	510	72			510	72		
Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola	147	2008	475	68			475	68		
		2009	479	66			479	66		
		2010	482	90			482	90		
Bláthy Ottó Titusz Informatikai Szakközépiskola és Gimnázium	103	2008	496	72			496	72		
		2009	499	76			499	76		
		2010	500	93			500	93		
Bókay János Humán Kéttannyelvű Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	148	2008	476	73			476	73		
		2009	455	88			455	88		
		2010	470	78			470	78		
Bolyai János Fővárosi Gyakorló Műszaki Szakközépiskola és Kollégium	149	2008	502	87			502	87		
		2009	515	96			515	96		
		2010	548	92			548	92		

	Kódja	Történelem								
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola		
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	
Budai Középiskola	106	2008	537	101	569	96	518	98		
		2009	499	79	502	63	497	89		
		2010	508	86	545	85	488	80		
Corvin Mátyás Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola	150	2008	546	99	552	102	524	87		
		2009	535	78	537	77	524	90		
		2010	578	76	580	66	574	101		
Csepeli Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	151	2008	463	68			480	70	444	59
		2009	470	81			488	66	445	95
		2010	461	97			487	90	440	99
Csepel-Sziget Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	152	2008	435	83			434	76	443	121
		2009	439	65			437	68	454	25
		2010	439	72			440	70	437	88
Csonka János Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	153	2008	420	65			430	67	407	59
		2009	404	54			393	35	421	73
		2010	450	82			457	81	433	83
Dobos C József Vendéglátóipari Szakképző Iskola	155	2008	489	82			515	78	448	72
		2009	483	78			505	69	450	80
		2010	480	89			515	86	439	74
Egressy Gábor Kéttannyelvű Műszaki Szakközépiskola	107	2008	516	90			516	90		
		2009	516	83			516	83		
		2010	509	85			509	85		
Eötvös József Gimnázium	200	2008	628	85	628	85				
		2009	657	90	657	90				
		2010	646	101	646	101				

	Kódja	Történelem								
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola		
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	
Eötvös Loránd Szakközépiskola és Szakiskola	104	2008	448	81			466	82	399	56
		2009	483	77			502	63	353	38
		2010	492	74			492	74		
Erzsébet Királyné Szolgáltató és Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	108	2008	466	74			482	67	449	79
		2009	449	65			455	68	443	63
		2010	437	77			459	82	400	53
Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakközépiskola	158	2008	477	80			477	80		
		2009	515	72			515	72		
		2010	526	70			526	70		
Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	159	2008	734	113	734	113				
		2009	718	73	718	73				
		2010	686	64	686	64				
Fodor József Szakképző Iskola és Gimnázium	160	2008	449	70			451	69	422	77
		2009	441	80			441	77	444	119
		2010	425	86			441	85	345	26
Ganz Ábrahám Kéttannyelvű Gyakorló Szakközépiskola és Szakiskola	161	2008	468	93			486	93	395	50
		2009	456	84			471	85	404	58
		2010	480	80			480	80		
Giorgio Perlasca Kereskedelmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola	162	2008	465	72			465	72		
		2009	476	82			476	82		
		2010	460	79			460	79		
Gundel Károly Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakképző Iskola	163	2008	521	92			531	102	499	66
		2009	531	99			563	99	496	90
		2010	498	79			522	68	480	83

	Kódja	Történelem								
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola		
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	
Harsányi János Gazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	165	2008	455	71			467	72	425	59
		2009	451	70			455	73	442	62
		2010	454	83			456	90	450	67
Horvát Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon	166	2008	555	107	555	107				
		2009	449	51	449	51				
		2010	556	123	556	123				
Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	111	2008	584	93			584	93		
		2009	598	93			598	93		
		2010	606	76			606	76		
II. Rákóczi Ferenc Fővárosi Gyakorló Közgazdasági Szakközépiskola	167	2008	495	71			495	71		
		2009	499	72			499	72		
		2010	524	59			524	59		
Jaschik Álmos Művészeti Szakképző Iskola	137	2008	509	76			509	76		
		2009	449	58			449	58		
		2010	492	82			492	82		
Jelky András Ruhaiipari és Művészeti Szakközépiskola	113	2008	448	68			448	68		
		2009	428	65			428	65		
		2010	467	71			467	71		
Kaeszy Gyula Faipari Szakközépiskola és Szakiskola	168	2008	413	55			449	60	403	50
		2009	464	74			506	69	449	71
		2010	420	51			450	37	414	52
Kanizsai Dorottya Egészségügyi Szakképző Iskola és Gimnázium	115	2008	469	69			474	71	442	50
		2009	484	66			500	58	415	57
		2010	474	86			479	83	423	110

	Kódja	Történelem								
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola		
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	
Károlyi Mihály Fővárosi Gyakorló Kéttannyelvű Közgazdasági Szakközépiskola	116	2008	541	85			541	85		
		2009	582	69			582	69		
		2010	532	79			532	79		
Károlyi Mihály Magyar-Spanyol Tannyelvű Gimnázium	117	2008	603	87	603	87				
		2009	620	91	620	91				
		2010	587	73	587	73				
Katona József Műszaki, Közgazdasági Szakképző Iskola és Gimnázium	169	2008	488	79			488	79		
		2009	463	79			463	79		
		2010	488	65			488	65		
Keleti Károly Közgazdasági Szakközépiskola	121	2008	531	95			531	95		
		2009	546	104			546	104		
		2010	526	95			526	95		
Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola, Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Szakközépiskola	138	2008	598	90	598	90				
		2009	658	61	658	61				
		2010	592	154	592	154				
Kossuth Lajos Gimnázium	119	2008	607	101	607	101				
		2009	594	83	594	83				
		2010	576	74	576	74				
Kossuth Lajos Kéttannyelvű Fővárosi Gyakorló Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	172	2008	557	88			557	88		
		2009	577	90			577	90		
		2010	574	78			574	78		
Kozma Lajos Faipari Szakközépiskola	174	2008	484	77			484	77		
		2009	533	81			533	81		
		2010	523	83			523	83		

	Kódja	Történelem								
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola		
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	
Kölcsey Ferenc Gimnázium	120	2008	607	88	607	88				
		2009	605	75	605	75				
		2010	591	73	591	73				
Leövey Klára Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	122	2008	460	80			460	80		
		2009	417	71			417	71		
		2010	433	80			433	80		
Madách Imre Gimnázium	201	2008	628	89	628	89				
		2009	631	88	631	88				
		2010	623	74	623	74				
Magyar Gyula Kertészeti Szakközépiskola és Szakiskola	140	2008	427	72			434	76	417	66
		2009	434	57			435	59	433	56
		2010	442	66			438	56	448	80
Magyar Hajózási Szakközépiskola és Szakiskola	177	2008	458	73			458	73		
		2009	478	66			478	66		
		2010	462	78			462	78		
Mechatronikai Szakközépiskola és Gimnázium	123	2008	492	83			492	83		
		2009	517	106			517	106		
		2010	508	87			508	87		
Modell Divatiskola, Iparművészeti, Ruha- és Textilipari Szakközépiskola és Szakiskola	178	2008	456	70			474	69	407	51
		2009	463	74			472	73	432	71
		2010	460	82			491	72	382	42
Mozgásjavító Általános Iskola, Szakközépiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Diákotthon	203	2008								
		2009								
		2010	501	181			501	181		

	Kódja	Történelem								
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola		
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	
Nagy László Általános Iskola és Gimnázium	124	2008	553	80	553	80				
		2009	535	94	535	94				
		2010	530	70	530	70				
Nemes Nagy Ágnes Humán Szakközépiskola	156	2008	490	83			490	83		
		2009	535	101			535	101		
		2010	487	67			487	67		
Német Nemzetiségi Gimnázium és Kollégium	125	2008	601	103	601	103				
		2009	617	96	617	96				
		2010	627	63	627	63				
Neumann János Számítástechnikai Szakközépiskola	141	2008	568	90			568	90		
		2009	539	90			539	90		
		2010	517	96			517	96		
Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon	190	2008	491	101	491	101				
		2009	459	55	459	55				
		2010	530	76	530	76				
Öveges József Gyakorló Középiskola és Szakiskola	142	2008	452	77			453	83	449	67
		2009	429	71			442	71	411	69
		2010	417	77			427	84	392	52
Pataky István Fővárosi Gyakorló Híradásipari és Informatikai Szakközépiskola	179	2008	505	75			505	75		
		2009	504	85			504	85		
		2010	546	103			546	103		
Pesterzsébeti Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	133	2008	487	68			487	68		
		2009	483	49			483	49		
		2010	471	73			471	73		

	Kódja	Történelem								
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola		
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	
Pesti Barnabás Élelmiszeripari, Szakképző Iskola és Gimnázium	180	2008	444	63			471	51	426	64
		2009	432	69			461	69	408	60
		2010	442	91			495	109	409	58
Pestszentlőrinci Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola	181	2008	471	77			471	77		
		2009	458	67			458	67		
		2010	471	82			471	82		
Petőfi Sándor Gimnázium	126	2008	584	85	584	85				
		2009	517	68	517	68				
		2010	567	89	567	89				
Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakközépiskola	127	2008	558	95			558	95		
		2009	575	85			575	85		
		2010	572	73			572	73		
Pogány Frigyes Két Tanítási Nyelvű Építészeti, Informatikai Szakközépiskola és Gimnázium	183	2008	462	86			462	86		
		2009	466	94			466	94		
		2010	463	71			463	71		
Puskás Tivadar Távközlési Technikum	202	2008								
		2009								
		2010	611	98			611	98		
Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	184	2008	490	62			490	62		
		2009	481	68			481	68		
		2010	463	73			463	73		
Schulek Frigyes Kéttannyelvű Építőipari Műszaki Szakközépiskola	185	2008	498	90			498	90		
		2009	470	111			470	111		
		2010	528	103			528	103		

	Kódja	Történelem								
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola		
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	
Simmelweis Ignác Humán Szakképző Iskola és Gimnázium	186	2008	462	84			467	87	433	61
		2009	451	64			461	68	415	26
		2010	468	77			483	77	424	59
Szabómester Szakképző Iskola	143	2008	403	54					403	54
		2009	395	49					395	49
		2010	382	60					382	60
Szász Ferenc Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	188	2008	451	68			468	68	429	60
		2009	428	63			443	53	410	70
		2010	410	57			437	43	384	58
Széchenyi István Gimnázium	129	2008	525	79	525	79				
		2009	525	71	525	71				
		2010	531	83	531	83				
Széchenyi István Gyakorló Kereskedelmi Szakközépiskola	189	2008	483	79			483	79		
		2009	444	86			444	86		
		2010	462	68			462	68		
Szent István Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium	130	2008	490	79			490	79		
		2009	506	79			506	79		
		2010	500	79			500	79		
Szily Kálmán Kéttannyelvű Műszaki Középiskola, Szakiskola és Kollégium	191	2008	455	75			476	72	427	71
		2009	426	80			477	98	405	64
		2010	453	70			460	69	448	73
Szlovák Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Diákotthon	192	2008	501	112	501	112				
		2009	500	56	500	56				
		2010	543	32	543	32				

	Kódja	Történelem								
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola		
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	
Teleki Blanka Közgazdasági Szakközépiskola	193	2008	515	75			515	75		
		2009	508	63			508	63		
		2010	553	88			553	88		
Terézvárosi Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola	194	2008	445	79			485	60	419	79
		2009	441	65			496	50	403	43
		2010	420	85			456	85	402	81
Than Károly Ökoiskola Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola	144	2008	457	84	482	83	459	83	415	69
		2009	456	73	468	85	465	58	411	66
		2010	462	84	489	83	463	82	398	56
Trefort Ágoston Kéttannyelvű Fővárosi Gyakorló Szakközépiskola	131	2008	493	92			493	92		
		2009	532	79			532	79		
		2010	512	98			512	98		
Újpesti Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium	132	2008	518	94			518	94		
		2009	548	82			548	82		
		2010	551	80			551	80		
Varga István Kereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola	195	2008	478	70			486	69	443	62
		2009	463	68			471	69	423	47
		2010	421	48			427	42	407	61
Vásárhelyi Pál Kereskedelmi Szakközépiskola	134	2008	508	71			508	71		
		2009	506	80			506	80		
		2010	503	76			503	76		
Verebély László Szakközépiskola és Szakiskola	196	2008	466	82			472	86	447	66
		2009	436	62			437	67	434	17
		2010	452	92			465	89	414	92

	Kódja	Történelem								
		Iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola		
		átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	átlag	szórás	
Veres Pálné Gimnázium	199	2008	622	119	622	119				
		2009	615	104	615	104				
		2010	589	90	589	90				
Vörösmarty Mihály Gimnázium	197	2008	546	84	546	84				
		2009	563	87	563	87				
		2010	556	83	556	83				
Wesselényi Miklós Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola	198	2008	480	78			499	75	432	64
		2009	460	66			476	62	395	38
		2010	441	80			457	83	404	64
Ybl Miklós Építőipari Szakképző Iskola	157	2008	426	55					426	55
		2009	423	51					423	51
		2010	482	24					482	24
Zrínyi Miklós Gimnázium	135	2008	550	76	550	76				
		2009	535	87	535	87				
		2010	515	77	515	77				
Fővárosi átlag:		2008	500	100	590	106	492	86	428	66
		2009	500	100	580	104	492	88	426	69
		2010	500	100	580	94	496	90	418	73